

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 293

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 14 aprilie 2026

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 612 din 11 noiembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. I pct. 7 și ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul				
			investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și ale art. XVIII alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.....	2-7
			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
	194.	—	Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030	8-25
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
	326.	—	Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii privind modificarea anexei la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.122/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice efectuate de Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER	26-31
			ACTE ALE ORDINULUI ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA	
	25.	—	Hotărâre privind completarea Normelor de creditare a formelor de educație medicală continuă, aprobate prin Hotărârea Consiliului național al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 10/2021	31-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 612**

din 11 noiembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. I pct. 7 și ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și ale art. XVIII alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene. Excepția a fost ridicată de Marius Cristian Mărtău în Dosarul nr. 27.589/3/2021 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 197D/2022.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.851D/2022, nr. 2.922D/2022, nr. 2.939D/2022, nr. 276D/2023, nr. 524D/2023, nr. 713D/2023, nr. 872D/2023, nr. 1.475D/2023, nr. 1.855D/2023, nr. 2.827D/2023, nr. 932D/2024, nr. 2.530D/2024 și nr. 284D/2025, având un obiect similar, excepție ridicată de Mireille Eugenia Cosmescu și alții, de Constantin Mihai și alții, de Gheorghe Cristea și alții, precum și de Ion Stoichiță în dosarele nr. 7.606/3/2022, nr. 14.304/3/2022, nr. 16.636/3/2022 și nr. 6.751/3/2022 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Nicoleta Constantinescu în Dosarul nr. 480/91/2022 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Petre Manciu și Iancu Badea în Dosarul nr. 1.400/87/2022 al Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, de Ioan-Iulian Fesan și alții în Dosarul nr. 401/85/2022 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, de Oreste Stamatiu în Dosarul nr. 1.251/111/2022 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă, de Claudiu Ștefan Frâncu în Dosarul nr. 3.412/62/2022 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, de Petru Savu în Dosarul nr. 5.501/30/2022 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă, de Adrian Custură și de Ștefan Custură în dosarele nr. 410/113/2023 și nr. 1.800/113/2023 ale Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și de Nicolae Popa în Dosarul nr. 972/62/2023 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor.

6. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.851D/2022, nr. 2.922D/2022, nr. 2.939D/2022, nr. 276D/2023, nr. 524D/2023, nr. 713D/2023, nr. 872D/2023, nr. 1.475D/2023, nr. 1.855D/2023, nr. 2.827D/2023, nr. 932D/2024, nr. 2.530D/2024 și nr. 284D/2025 la Dosarul nr. 197D/2022, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției, având în vedere jurisprudența constantă a Curții, respectiv Decizia nr. 298 din 18 mai 2022. Dispozițiile criticate în prezenta cauză și care nu au mai fost examinate în jurisprudența Curții Constituționale, având în vedere că au un conținut similar celor constatate ca fiind constituționale, sunt, deopotrivă, vizate de această jurisprudență. Măsurile criticate sunt temporare, justificate de rațiuni bugetare, care nu aduc atingere drepturilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 20 decembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 27.589/3/2021, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.** Excepția a fost ridicată de Marius Cristian Mărtău într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 197D/2022.

9. Prin încheierile din 22 noiembrie 2022, 21 noiembrie 2022 și 25 ianuarie 2023 și, respectiv, prin Sentința civilă nr. 7.317 din 21 noiembrie 2022, pronunțate în dosarele nr. 7.606/3/2022, nr. 14.304/3/2022, nr. 16.636/3/2022 și, respectiv, nr. 6.751/3/2022, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru**

salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Excepția a fost ridicată de Mireille Eugenia Cosmescu și alții, de Constantin Mihai și alții, de Gheorghe Cristea și alții, precum și de Ion Stoichiță și alții în litigii având ca obiect acordarea indemnizațiilor prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 2.851D/2022, nr. 2.939D/2022, nr. 276D/2023 și nr. 524D/2023.

10. Prin Încheierea din 24 noiembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 480/91/2022, **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021.** Excepția a fost ridicată de Nicoleta Constantinescu într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.922D/2022.

11. Prin Sentința civilă nr. 106 din 9 februarie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 1.400/87/2022, **Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de Petre Manciu și Iancu Badea într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 713D/2023.

12. Prin Sentința civilă nr. 226 din 14 martie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 401/85/2022, **Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de Ioan-Iulian Fesan și alții într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 872D/2023.

13. Prin Încheierea din 12 mai 2023, pronunțată în Dosarul nr. 1.251/111/2022, **Tribunalul Bihor — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021.** Excepția a fost ridicată de Oreste Stamatiu într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute

de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.475D/2023.

14. Prin Încheierea din 26 iunie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 3.412/62/2022, **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021.** Excepția a fost ridicată de Claudiu Ștefan Frâncu într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.855D/2023.

15. Prin Încheierea din 18 octombrie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 5.501/30/2022, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și ale art. XVIII alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.** Excepția a fost ridicată de Petru Savu într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.827D/2023.

16. Prin deciziile civile nr. 166 din 6 martie 2024 și nr. 566 din 18 iunie 2024, pronunțate în dosarele nr. 410/113/2023 și nr. 1.800/113/2023, **Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 7 și ale art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 și ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021.** Excepția a fost ridicată de Adrian Custură și de Ștefan Custură în litigii având ca obiect acordarea indemnizațiilor prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 932D/2024 și nr. 2.530D/2024.

17. Prin Încheierea din 5 decembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 972/62/2023, **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.** Excepția a fost ridicată de Nicolae Popa într-un litigiu având ca obiect acordarea indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 284D/2025.

18. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că statul trebuie să își execute îndatorirea de a asigura un nivel de trai decent pentru toți cetățenii săi în mod egal și că este și în măsură să o facă, având în vedere costul bugetar redus pe care îl implică plata indemnizațiilor, în continuare denumite *indemnizațiile*, prevăzute de Legea nr. 341/2004, în continuare denumită *Legea*, către un număr redus de revoluționari față de plata altor pensii speciale care nu a fost întârziată. În schimb, în cazul plății *indemnizațiilor* revoluționarilor, nu este vorba decât de o indexare, și nu de însăși plata acestora.

19. Actele normative criticate nu enunță motivele „înghețării” plății *indemnizațiilor*, ținând cont că prețurile nu sunt limitate la nivelul anilor 2017-2021.

20. În condițiile în care, continuă autorii, aplicarea actelor normative în discuție a fost amânată de două ori, nu se respectă standardele de predictibilitate a legii. Prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017 și, respectiv, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, acte normative inferioare legii, Guvernul a modificat *sine die* un act al puterii legislative, neexistând nicio garanție că această practică nu va fi repetată.

21. Dreptul la pensie este încălcat, deoarece *indemnizațiile*, în mod formal astfel botezate, au, în realitate, natura unor drepturi la pensie. Având o astfel de natură și, mai mult, dreptul la pensie fiind un bun în sensul Primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, autorii conchid că se încalcă și dreptul la proprietate privată.

22. *Indemnizațiile* au fost acordate prin *Lege*. Atât timp cât aceasta este în vigoare, autorii dețin o creanță împotriva statului, garantată de art. 44 alin. (1) din Constituție.

23. Autorii invocă și prevederile art. 47 alin. (2) din Constituție referitoare la alte forme de asigurări sociale, arătând că *indemnizațiile*, întrucât sunt prevăzute de *Lege*, trebuie să se bucure de protecție constituțională. În acest context invocă art. 60 din Convenție.

24. Diminuarea *indemnizațiilor* încalcă art. 53 din Constituție, ținând cont de durata pentru care a fost menținută, respectiv din anul 2010. Apreciază că din anul 2017 însă măsura nu mai respectă condițiile impuse de acest text constituțional, deoarece recesiunea economică a fost depășită, iar economia a crescut. În concluzie, nu se respectă condiția ca măsura să fie proporțională. Durata măsurii atinge substanța dreptului.

25. Ordonanțele de urgență ale Guvernului nu au fost impuse de necesitatea menținerii echilibrului bugetar, ci din considerente irelevante. Astfel, necesitatea îndeplinirii unor obligații bugetare și a cerințelor programului de guvernare nu pot justifica măsura diminuării *indemnizațiilor*.

26. Plafonarea *indemnizațiilor* conduce la discriminarea beneficiarilor acestora față de beneficiarii pensiilor din sistemul public de pensii sau salariații din sistemul public, având în vedere majorările punctului de pensie și ale salariilor/soldelor/*indemnizațiilor* prin lege acordate acestor din urmă categorii.

27. Deși prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2011 privind utilizarea indicatorului de referință câștigul salarial mediu brut în actele normative din domeniul muncii și protecției sociale se transmite voința legiuitorului de a se utiliza drept indicator *câștigul salarial mediu brut* în algoritmul de calcul al indemnizației reparatorii prevăzute de art. 4 din *Lege*, în mod abuziv și contradictoriu cu conținutul acestei norme de drept, prin art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 se stipulează că în anul 2015 *indemnizațiile* se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2014.

28. Beneficiarii *indemnizațiilor* sunt discriminați față de categoriile prevăzute în Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, care beneficiază în mod real de restabilirea drepturilor salariale și asigurări sociale față de nivelul lor avut anterior diminuării cu 25% și, respectiv, 15%. Persoanele vizate de *Lege* au beneficiat doar formal de restabilire, deoarece, prin neluarea în considerare a algoritmului de calcul al *indemnizațiilor* prevăzut de *Lege*, diminuarea cu 15% a *indemnizațiilor* a persistat și persistă.

29. Discriminarea a persistat și persistă și sub aspectul faptului că norma de drept instituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2011, „salariați mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat” și

„câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat”, nu a fost aplicată și în cazul autorilor prezentei excepții. Astfel, în timp ce la calculul drepturilor, inclusiv al pensiilor, tuturor categoriilor sociale, plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat, este utilizat indicatorul *câștigul salarial mediu brut* în locul *salariului mediu brut pe economie* utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, în cazul autorilor este menținut la calculul *indemnizațiilor* ultimul salariu mediu cunoscut, respectiv cel al lunii octombrie 2010.

30. Referitor la prevederile art. 18 din Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, discriminarea operează atât față de celelalte categorii de beneficiari ai *Legii*, răniți, reținuți, urmași, cât și, în mod deosebit, față de persoanele care și-au jertfit viața ori au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, asimilate luptătorilor remarcați, iar în timp ce asupra unora operează neacordarea indemnizației reparatorii, în speță pentru luptătorii remarcați, în cazul celeilalte categorii nu se aplică operațiunea juridică a neacordării acestei indemnizații, ei fiind încă în plata acesteia.

31. Se încalcă dreptul la viață, garantat de art. 22 din Constituție, deoarece *indemnizațiile* este singura sursă de existență.

32. Măsura criticată nu este proporțională în raport cu situația care a determinat-o, în condițiile în care diminuarea încetează pentru toate categoriile pentru care a operat, iar pentru categoria din care fac parte și autorii diminuarea produce în continuare efecte juridice.

33. Pe perioada plății *indemnizațiilor*, *Legea* nu a fost modificată în sensul înlocuirii permanente sau temporare a algoritmului care vizează acordarea indemnizațiilor reparatorii. Pe toată această perioadă de funcționare a *Legii* și a acordării *indemnizațiilor*, trebuie utilizat indicatorul *câștigul salarial mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat* și nicidecum *salariul mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat*.

34. Modificările rapide și suspendarea efectelor *Legii* fac imposibilă adaptarea conduitei la prevederile acesteia, în acest fel fiind încălcate standardele constituționale de predictibilitate a legii.

35. Motivul invocat de Guvern în adoptarea ordonanțelor de urgență criticate, indexarea sau neindexarea indemnizațiilor, în niciun caz nu reprezintă o situație extraordinară, așa cum condiționează art. 115 alin. (4) din Constituție adoptarea unei ordonanțe de urgență. Dacă legiuitorul apreciază că este necesară schimbarea cadrului legislativ și, spre exemplu, se impune o indexare din 4 în 4 ani, atunci are obligația să modifice textul legislativ ca atare, și nu să schimbe destinația unui text de lege printr-o procedură mascată a unei ordonanțe de urgență.

36. Măsurile criticate au fost adoptate cu încălcarea art. 53 din Constituție, deoarece nu au fost adoptate de către Parlament prin lege, ci de către Guvern prin ordonanțe de urgență, iar aprobarea acestora de către Parlament nu satisface aceste exigențe constituționale.

37. Adoptarea anuală, pentru perioada 2012-2021, a ordonanțelor de urgență cu același conținut nu mai constituie o situație extraordinară ce nu poate fi amânată.

38. Se încalcă și art. 115 alin. (6) din Constituție. Astfel, dacă legiuitorul este competent să dimensioneze nivelul unei indemnizații, Guvernul nu este abilitat să îl modifice, invocând, anual, aceeași situație extraordinară.

39. Dispozițiile criticate sunt neconstituționale dacă prin sintagma *se acordă în cuantumul convenit sau aflat în plată*

în luna decembrie a anului precedent se instituie un tratament juridic diferit în acordarea pentru anul curent a *indemnizațiilor* în funcție de două ipoteze alternative (convenit/aflat în plată) care nu sunt obiective și conduc la cuantumuri discriminatorii fără justificare.

40. Recalcularea *indemnizațiilor* doar pentru unii beneficiari ai *Legii* este discriminatorie. *Indemnizațiile* au fost calculate pe baza unor hotărâri judecătorești definitive, însă tocmai practica neunitară a instanțelor este discriminatorie, fiind necesară o hotărâre care să unifice practica instanțelor.

41. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice a abrogat toate actele normative prin care *indemnizațiile* au fost plafonate la nivelul anului 2010, iar plafonările ulterioare datei intrării sale în vigoare sunt nelegale, chiar dacă au aparența de legalitate. În perioada 1 iulie 2017-6 decembrie 2017 (data adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017), nu a mai existat nicio bază legală pentru prorogarea plafonării *indemnizațiilor*. Ținând seama de prevederile art. 68 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 nu se mai puteau proroga prevederile actelor normative abrogate prin Legea-cadru nr. 153/2017.

42. Art. I pct. 7 și art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 împreună conduc la concluzia că este înlăturat calculul prin aplicarea coeficientului asupra unui salariu de referință și se acordă indemnizația la nivelul acordat urmașilor pentru luna decembrie 2014. Cu toate acestea, modul confuz, neclar și lipsit de precizie cu care a operat legiuitorul prin modificarea normei generale concomitent cu derogarea de la aceasta a condus în practică, inclusiv în cea judiciară, la efectuarea unui calcul prin aplicarea coeficientului de 0,50 însă la un salariu de referință din 2016 prin operarea art. IV și a normelor speciale succesive dintre anii 2011 și 2016 pentru a contopi regula generală cu cele speciale și a conduce la un cuantum inferior, în ciuda faptului că normele respective nu fac referire la *menținerea salariului de referință*, ci la *menținerea cuantumului* concret calculat și acordat anterior.

43. În final, autorii menționează considerentele și soluția din Decizia Curții Constituționale nr. 314 din 5 iunie 2014.

44. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale**, în Dosarul nr. 197D/2022, apreciază că excepția vizează însuși fondul cererii, astfel că o precizare a punctului său de vedere ar echivala cu o antepunțare în cauză.

45. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale**, în Dosarul nr. 2.851D/2022, nu și-a exprimat opinia cu privire la temeinicia excepției.

46. **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

47. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale**, în dosarele nr. 2.939D/2022, nr. 276D/2023 și nr. 524D/2023, apreciază că excepția este neîntemeiată.

48. **Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția este neîntemeiată.

49. **Tribunalul Sibiu — Secția I civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

50. **Tribunalul Bihor — Secția I civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

51. **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

52. **Tribunalul Timiș — Secția I civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

53. **Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția este neîntemeiată.

54. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

55. **Guvernul**, în punctul de vedere transmis în Dosarul nr. 2.851D/2022, apreciază că excepția este neîntemeiată, având în vedere soluția și motivarea din Decizia Curții Constituționale nr. 317 din 19 mai 2022.

56. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

57. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

58. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum reiese din motivarea excepției, îl reprezintă, în mod punctual, câte o prevedere normativă dintr-o serie de 10 ordonanțe de urgență prin care Guvernul a „înghețat” plata indemnizațiilor prevăzute de Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, respectiv următoarele dispoziții:

— art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012 (critica vizează exclusiv art. II art. 18 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 10 septembrie 2010);

— art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 15 noiembrie 2013;

— art. I pct. 7 și art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014;

— art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015;

— art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului

plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1035 din 22 decembrie 2016;

— art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2017;

— art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 973 din 7 decembrie 2017;

— art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018;

— art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1202 din 18 decembrie 2021;

— art. XVIII alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1186 din 9 decembrie 2022.

59. Prevederile normative enumerate stabilesc menținerea în plată în anii 2013-2023 a indemnizațiilor prevăzute de Legea nr. 341/2004 la nivelul anilor anteriori. Curtea constată că o parte dintre dispozițiile criticate în mod punctual au fost abrogate. Însă, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea Constituțională a stabilit că sintagma *in vigoare* din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

60. În plus, o parte dintre cele 10 ordonanțe de urgență din care fac parte dispozițiile anterior enumerate sunt criticate și din perspectiva prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție, astfel încât Curtea Constituțională este investită și cu soluționarea criticilor formulate din această perspectivă.

61. O parte dintre prevederile criticate au fost modificate ulterior, dar, având în vedere cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, precitată, excepția de neconstituționalitate este admisibilă.

62. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 alin. (1), art. 44, 47, 52, 53, art. 115 alin. (4), precum și celor ale art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 25 privind dreptul la nivel de trai din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

63. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că criticile de neconstituționalitate sunt identice cu cele formulate în numeroase cauze deja soluționate de Curtea Constituțională, de exemplu, prin Decizia nr. 554 din 17 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 7 februarie 2014, Decizia nr. 151 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 608 din 16 iulie 2018, Decizia nr. 616 din

2 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 5 februarie 2019, Decizia nr. 299 din 25 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 806 din 7 septembrie 2023, Decizia nr. 153 din 30 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 23 august 2023, sau Decizia nr. 762 din 14 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 7 mai 2024. În esență, Curtea a constatat că Guvernul nu a încălcat nici drepturile fundamentale invocate și nici procedura de adoptare a ordonanțelor de urgență impusă de art. 115 din Constituție prin luarea măsurii de suspendare a indemnizației prevăzute de Legea nr. 341/2004 pentru intervalul 2016-2021.

64. Întrucât prevederile art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și cele ale art. XVIII alin. (1)

lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022, care nu au mai fost analizate de Curtea Constituțională, au același conținut cu cel al normelor criticate din celelalte 8 ordonanțe de urgență ale Guvernului care au mai fost examinate de Curtea Constituțională, soluția și considerentele din deciziile anterior enumerate sunt valabile și cu privire la aceste două acte normative.

65. Având în vedere că în jurisprudența anterioară Curtea a răspuns pe larg criticilor formulate și în cauza de față, precum și faptul că nu există motive de îndepărtare de la această jurisprudență, Curtea va respinge, ca neîntemeiată, prezenta excepție.

66. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Cristian Mărtău în Dosarul nr. 27.589/3/2021 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Mireille Eugenia Cosmescu și alții, de Constantin Mihai și alții, de Gheorghe Cristea și alții, precum și de Ion Stoichiță în dosarele nr. 7.606/3/2022, nr. 14.304/3/2022, nr. 16.636/3/2022 și nr. 6.751/3/2022 ale Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de Nicoleta Constantinescu în Dosarul nr. 480/91/2022 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Petre Manciu și Iancu Badea în Dosarul nr. 1.400/87/2022 al Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, de Ioan-Iulian Fesan și alții în Dosarul nr. 401/85/2022 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, de Oreste Stamatiu în Dosarul nr. 1.251/111/2022 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă, de Claudiu Ștefan Frâncu în Dosarul nr. 3.412/62/2022 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, de Petru Savu în Dosarul nr. 5.501/30/2022 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă, de Adrian Custură și de Ștefan Custură în dosarele nr. 410/113/2023 și nr. 1.800/113/2023 ale Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și de Nicolae Popa în Dosarul nr. 972/62/2023 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. I pct. 7 și ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. 40 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, ale art. IX alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și ale art. XVIII alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, Tribunalului Bihor — Secția I civilă, Curții de Apel Brașov — Secția civilă, Tribunalului Timiș — Secția I civilă și Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 noiembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei naționale a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030

Ținând cont de prevederile art. 2 lit. a) și ale art. 3 lit. A pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.380/2009 privind înființarea, organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia națională a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Direcțiile de acțiune prevăzute prin Strategia națională a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030 se aplică de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Secretarul general al Guvernului,

Ștefan-Radu Oprea

Președintele Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și

Probleme Speciale,

Georgian Pop

Ministrul finanțelor,

Alexandru Nazare

București, 2 aprilie 2026.
Nr. 194.

ANEXĂ

STRATEGIA NAȚIONALĂ a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030

CAPITOLUL I Introducere

Strategia națională a rezervelor de stat pentru perioada 2026-2030, denumită în continuare *SNRS*, are ca scop principal planificarea strategică pentru a asigura disponibilitatea bunurilor materiale constituite stocuri rezervă de stat, esențiale pentru asigurarea securității statului român, în domeniul rezervelor de stat, pe timpul diferitelor situații deosebite, de urgență, stări excepționale/extraordinare și crize. Prin implementarea unor măsuri pe termen mediu și lung *SNRS* urmărește consolidarea Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, abreviată în continuare *ANRSPS*, pentru a deveni o instituție mai rezilientă la efectele unor dezastre sau fenomene extreme, capabilă să ofere un răspuns prompt și eficient, care să contribuie la efortul național de diminuare a acestor efecte. Prezenta strategie conturează direcțiile prioritare strategice, obiectivele și prioritățile pentru asigurarea ajutoarelor umanitare necesare protecției populației afectate în urma producerii unor situații extreme, precum și la întreg spectrul de amenințări.

Prin aceste acțiuni prezenta strategie își propune să crească capacitatea instituției în procesul intervențiilor operative cu produse constituite rezervă de stat, dezvoltarea măsurilor de răspuns la crize, contribuind la crearea unei societăți mai sigure și mai reziliente.

România este expusă unor serii de riscuri și amenințări, atât naturale, cât și provocate de om:

a) dezastre naturale: inundații, incendii, cutremure, alunecări de teren și fenomene meteorologice extreme, amplificate de schimbările climatice;

b) dezastre provocate de om și urgențe sanitare: accidente industriale, defecțiuni tehnologice, pandemii/epidemii;

c) amenințări hibride: atacuri cibernetice, campanii de dezinformare și sabotaj al infrastructurii critice;

d) crize geopolitice: conflicte armate, inclusiv potențiale agresivități împotriva statelor membre NATO, UE;

e) abordarea cuprinzătoare a migrației, asigurarea ajutoarelor umanitare fluxului de migrați/refugiați;

f) concurența strategică pentru materii prime critice și tehnologii noi.

România este considerată una dintre țările europene cu cel mai mare risc seismic. Majoritatea experților consideră că efectele unui cutremur puternic pot fi devastatoare, în special în zonele cu risc ridicat. În urma producerii unui seism major, România s-ar putea confrunta cu pierderi importante, uneori devastatoare, cu impact semnificativ asupra comunităților, economiei, infrastructurii și mediului.

Anul 2020, când impactul pandemiei de COVID-19 s-a resimțit în întreaga lume la un nivel fără precedent, a demonstrat că pregătirea pentru a face față unei crize de amploare

se realizează cu dificultate, din lipsa resurselor materiale și umane strict necesare pentru gestionarea acesteia. Efectele pandemiei de COVID-19 se fac încă simțite, mai ales în plan economic, iar perspectiva unei evoluții ciclice a virusului obligă statul român să ia măsuri pentru a crește capacitatea de gestionare a unei asemenea crize pe mai multe planuri: medical, al resurselor materiale, al ordinii publice, al apărării și securității naționale și mai ales în ceea ce privește creșterea rezilienței economice, societale și defensive.

Conflictul armat din Ucraina a amplificat riscurile privind securitatea alimentară și întreruperea fluxurilor de aprovizionare, fiind capabil să genereze o amplificare imprevizibilă a nevoilor de resurse energetice globale, precum și refugierea ori migrația pe teritoriul României a populației din zonele afectate de război. Pentru protejarea intereselor naționale de securitate, gestionarea riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților cu care se confruntă, România trebuie să dispună de resurse, forțe și mijloace proprii.

În cursul ultimilor ani, asistăm la efecte majore ale schimbărilor climatice, unele dintre ele având impact pe termen lung — cum ar fi răspândirea bolilor și creșterea nivelului mării —, iar altele cu impact imediat — cum sunt fenomenele meteorologice extreme, manifestate fie sub forma furtunilor violente, a precipitațiilor abundente, urmate de inundații catastrofale ori valuri de căldură și lipsa precipitațiilor asociată cu secetă și incendii devastatoare.

Un exemplu în acest sens sunt „vibrațiile atmosferice induse” pe liniile de înaltă tensiune din Spania, ca urmare a variațiilor extreme de temperatură, care au produs o pană de curent de amploare care a afectat Peninsula Iberică și părți din sudul Franței pe 28 aprilie 2025.

Astfel, o simplă „pană de curent” totală a generat o instabilitate profundă în societate și economie, lăsând milioane de oameni fără electricitate, precum și toate serviciile publice, provocând haos în trafic, și a necesitat repornirea generatoarelor de urgență la centralele nucleare. Acest aspect arată dependența tot mai mare a societății actuale de energie și electricitate, precum și necesitatea stringentă pentru identificarea unor soluții complementare pentru asigurarea necesarului atât de energie, cât și de produse de strictă necesitate.

În acest context, țările lumii își constituie rezerve de stat cu caracter strategic, ca măsură internă, proprie și individuală de securitate, pe lângă cele colective, care, împreună cu alți factori, să anihileze sau să atenueze, pe timp limitat, efectele unor situații excepționale. Acestea pot fi determinate atât de fenomene naturale, cât și nonconvenționale, care necesită intervenții multidirecționale, bazate pe operativitate, diversitate și coerență atât în spațiul intern, cât și în cel internațional, după caz. Ca urmare, în politica sa, statul român, prin Guvern, trebuie să își organizeze și modeleze strategia rezervelor de stat care să se structureze în raport cu produsele strategice necesare, astfel încât, prin alocarea resurselor financiare și materiale adecvate, să poată acționa eficient, în orice moment și cu maximum de operativitate, în locurile afectate de criză.

SNRS definește, în principiu, politica Guvernului cu privire la rezervele materiale ale statului constituite pentru a face față noilor crize și provocări, în care se impune luarea unor decizii privind o gamă largă de aspecte cu privire la apărarea și securitatea națională.

Actualul Program de guvernare, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, conduce către transpunerea unor direcții și obiective cu incidență în spectrul rezervelor de stat concentrată pe următoarele aspecte:

a) creșterea rezilienței și capacității de descurajare, astfel încât România să fie pregătită să răspundă eficient oricăror provocări la adresa securității sale;

b) asigurarea consumului intern de produse agroalimentare, inclusiv prin majorarea nivelului rezervei de stat;

c) asigurarea securității energetice prin creșterea producției interne pentru a reduce dependența de importuri, precum și a constitui o rezervă de capacitate a producției de energie electrică necesară pentru situații excepționale în acord cu contextul european, a unei viitoare piețe, transparența și digitalizarea infrastructurii energetice prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a noilor tehnologii, ținând cont de intensificarea crizei de securitate pe fondul evoluției pe frontul din Ucraina.

SNRS include politici publice de consolidare a capacității instituționale în ceea ce privește resursele, gestionarea, precum și politici privind calitatea și eficiența, cum ar fi: utilizarea eficientă a capacității de depozitare, a resurselor umane și transformarea digitală.

Rezervele de stat se confruntă, în prezent, cu o serie de provocări, pentru a căror soluționare sunt necesare o abordare sistemică și definirea unui cadru strategic de dezvoltare, care să îi asigure o evoluție predictibilă și coerentă.

Sunt necesare eforturi pentru accelerarea transformării României într-un stat rezilient. De aceea, SNRS vizează prin instrumentele oferite în competență creșterea capacității de reziliență a României în perioade de criză prin dimensionarea nivelurilor maxime de constituire a stocurilor rezervă de stat și diversificarea acestora, dezvoltarea capacității de depozitare și constituire a stocurilor de cereale, alimente și a altor categorii de stocuri, de tipul produselor de cazarmament și adăpostire, materialelor critice și strategice și pentru situații de inundații, cutremure, secetă și alte calamități naturale sau dezastre, epidemii, epizootii, crize alimentare și alte situații excepționale, precum și prin creșterea operativității intervențiilor operative în sprijinul populației și autorităților publice locale sau pentru apărarea țării.

Ca efect al evoluțiilor geopolitice din ultimii ani și ca răspuns la provocările generate de crizele COVID-19 și de războiul din Ucraina, obiectivele majore ale dezvoltării rezervelor de stat vizează:

1. creșterea rezilienței la principalele categorii de stocuri rezervă de stat din categoriile: alimente, produse energetice, produse de cazarmament, materiale de construcții;
2. dezvoltarea de noi capacități și infrastructuri esențiale și/sau critice naționale necesare intervențiilor operative în orice tip de criză militară sau nonmilitară.

Astfel, SNRS are în vedere stabilirea unor direcții de acțiune care să gestioneze în mod eficient intervențiile operative în sprijinul populației și autorităților publice locale și/sau centrale, naționale sau internaționale în situații de:

1. urgență și crize umanitare;
2. război/conflict armat în vecinătatea granițelor;
3. migrarea populației sau valurile de refugiați ce pot ajunge în România;
4. pandemii, epidemii, epizootii;
5. crize alimentare;
6. secetă, calamități naturale, dezastre;
7. crize energetice;
8. asigurarea de sprijin pentru instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională;
9. asigurarea de resurse materiale necesare consolidării aprovizionării destinate măsurilor defensive în sistem aliat.

Prin SNRS, ANRSPS are perspectiva unei transformări semnificative a instituției sub aspectul recalibrării structurilor cu atribuții specifice din compunere și subordine și a rolului acestora în procesul intervenției operative cu produse rezervă de stat, respectiv cu stocuri rezervă de stat, intangibile și/sau cele care asigură un nivel minim de reziliență¹.

¹ Reziliența în acest context înseamnă capacitatea rezervei de stat de a face față unei crize majore neprevăzute, neanticipată.

Toate aceste obiective sunt aliniate bunelor practici europene, regionale și internaționale ale structurilor similare din alte state, cu valorificarea avantajelor competitive naționale. Prezenta strategie susține planificarea echilibrată și realistă a resurselor în raport cu nevoile socioeconomice, cu lecțiile desprinse din experiențele anterioare ale instituției și cu evaluarea celor mai bune soluții de promovare a programelor/proiectelor specifice.

Prezenta SNRS are în vedere și orizontul de timp 2026-2030 și este concepută pe baza analizei situației de fapt, a resurselor și a oportunităților de intervenție operativă cu resurse strategice necesare susținerii atât a efortului național de apărare, cât și a funcțiilor de sprijin în situații care impun luarea unor măsuri excepționale ori adaptarea rapidă la necesitățile de aprovizionare impuse de situațiile excepționale.

Contextul național

1. Criza generată de pandemia de COVID-19 a demonstrat necesitatea elaborării de planuri de pregătire pentru situații de criză, în principal, în sectorul sănătății.

2. Ca urmare a conflictului armat din Ucraina, statul român a dat dovadă de unitate și solidaritate și a oferit refugiaților care au intrat pe teritoriul României proveniți din zonele lovite de crize umanitare sprijin umanitar și material.

Acest eveniment cu impact în plan regional și mondial a scos în evidență necesitatea unor strategii îmbunătățite de achiziții, lanțuri de aprovizionare diversificate și constituirea de rezerve strategice de bunuri esențiale, ca elementele-cheie în elaborarea unor planuri mai ample de pregătire pentru situații de criză.

3. România este o țară cu potențial seismic ridicat, aspect evidențiat de studiile de hazard seismic. Practic, în orice moment se pot produce un cutremur devastator cu magnitudine mai mare de 7 grade Richter în zona seismică Vrancea, la adâncimi între 60 și 180 km, precum și cutremure de intensitate ridicată în zona de vest a țării.

4. Fenomenul secetei pedologice cu caracter tot mai accentuat de la an la an, inundațiile, grindina și altele asemenea sunt factori care afectează semnificativ producțiile agricole. Astfel, în ultimii ani, fenomenele hidrometeorologice extreme au afectat populația din județele: Suceava, Galați, Vaslui, Neamț, Constanța, Mureș.

5. România are în vedere reducerea vulnerabilităților în fața unor potențiale atacuri hibride care ar putea viza infrastructurile critice naționale, inclusiv energetice, cu consecințe imprevizibile pentru stabilitatea și siguranța aprovizionării.

La toate aceste evenimente imprevizibile, statul român este nevoit să identifice și să instituie mecanisme care să protejeze în mod adecvat și cu prioritate populația și să asigure securitatea alimentară și energetică a țării.

Pentru a răspunde acestor provocări, în principal, se au în vedere următoarele:

a) impactul imprevizibil asupra securității energetice, cu care se confruntă nu numai România, ci întreaga Europă, a condus la necesitatea revizuirii/actualizării periodice a nomenclatorului produselor rezervă de stat, atât prin prisma modificării nivelului maxim de constituire aferent categoriilor stocurilor existente, cât și prin introducerea unor noi produse, inclusiv energetice.

Astfel, se fac eforturi pentru atingerea etapizată, în limita bugetului aprobat, a nivelurilor maxime de constituire previzionate indicate în Nomenclatorul produselor rezervă de stat;

b) dezvoltarea infrastructurii de depozitare a produselor constituite stocuri rezervă de stat, inclusiv prin realizarea de noi spații de depozitare care să contribuie la asigurarea securității:

- (i) alimentare naționale, prin aprovizionarea populației cu alimente de bază, precum și prin sprijinirea producției agricole naționale cu îngrășăminte chimice în caz de crize, dezastre, penurie, conflicte armate;

(ii) energetice, prin depozitarea unor produse energetice constituite stocuri rezervă de stat;

c) fenomenul migrației populației din zona conflictului armat desfășurat pe teritoriul ucrainean a condus la necesitatea de a asigura refugiaților pe teritoriul României adăpost prin sisteme de campare, hrană, materiale de igienă personală și produse sanitare;

d) optimizarea acțiunilor de răspuns ale ANRSPS la situațiile de urgență prin:

- (i) consolidarea capacității operaționale de administrare, încărcare, transport și distribuire a produselor constituite stocuri rezervă de stat, acordate sub formă de ajutor umanitar, precum și reducerea timpului de răspuns;
- (ii) participarea la activitățile de pregătire în domeniul situațiilor de urgență, de criză sau de apărare a țării;
- (iii) participarea la schimburi de experiență cu instituții și entități similare ANRSPS din statele membre UE ori asociate acestora sau membre NATO.

Contextul internațional

1. Crizele umanitare au crescut constant în complexitate și severitate în ultimele decenii, iar această tendință este de așteptat să continue.

2. Conflictul armat din Ucraina a pus o presiune și mai mare asupra agriculturii și a destabilizat și mai mult piețele agricole, care erau deja afectate atât de pandemia de COVID-19, cât și de schimbările climatice.

În perioada anterioară agresiunii ruse în Ucraina, piețele produselor de bază au înregistrat conjunctural o creștere vertiginoasă semnificativă a prețurilor, care s-a resimțit pe piețele agricole prin creșteri ale costurilor energiei și îngrășămintelor și, în consecință, prin creșterea prețurilor produselor agricole dincolo de orice așteptări.

Cu toate că Europa beneficiază de un nivel de siguranță alimentară printre cele mai înalte la nivel global, recente provocări subliniază vulnerabilitățile sistemului său alimentar. De la evenimente climatice distructive până la creșterea costurilor îngrășămintelor și energiei, o serie de factori ce derivă din crizele globale amenință securitatea alimentară a continentului. Spectrul unor evoluții negative ce pot conduce spre o criză alimentară din 2025 constituie un fenomen global complex, cu impact semnificativ în Europa, arată Raportul global privind crizele alimentare, ediția 2025 [pag. 125-130 din Global Report on Food Crises (GRFC), publicat pe site-ul <https://www.fsinplatform.org/grfc2025>]. Aceasta este alimentată de o combinație de factori precum schimbările climatice, conflictele geopolitice și perturbările lanțurilor de aprovizionare. Europa, care este un continent cunoscut pentru siguranța alimentară ridicată, se confruntă acum cu o mare provocare.

Factori majori care pot declanșa o criză alimentară globală sunt agresiunea rusă din Ucraina, fenomenele meteorologice extreme, inclusiv în Orientul Apropiat și/sau Africa.

3. Raportul global privind crizele alimentare 2025 (Global Report on Food Crises) arată că șocurile economice, conflictele, fenomenele climatice extreme și strămutările forțate au continuat să provoace insecuritate alimentară și malnutriție în întreaga lume, cu efecte catastrofale asupra multor regiuni deja fragile, conflictele fiind însă principalul factor de insecuritate alimentară acută, afectând aproximativ 140 de milioane de persoane din 20 de țări și teritorii. În anul 2024, peste 295 de milioane de persoane din 53 de țări și teritorii s-au confruntat cu niveluri acute de foamete — o creștere de 13,7 milioane față de 2023². În acest caz statele dezvoltate au inițiat programe de asistență umanitară.

² <https://www.economistul.ro/comunicat/>

Piața uleiurilor rafinate, cum ar fi uleiul de floarea-soarelui, de rapiță și de soia, joacă un rol esențial în industria alimentară mondială și în sectorul biocombustibililor. Dinamica și structura sa sunt în continuă schimbare, fiind influențate atât de factorii macroeconomici, cât și de condițiile pieței locale. În special, agresiunea rusă din Ucraina — unul dintre cei mai mari producători și exportatori de semințe și ulei de floarea-soarelui din lume — a avut un impact semnificativ asupra pieței mondiale a uleiurilor vegetale, perturbând lanțurile de aprovizionare și crescând conjunctural și impredictibil prețurile materiilor prime. În plus, schimbările climatice, precipitațiile imprevizibile și creșterea frecvenței dezastrelor naturale au consecințe directe asupra randamentelor culturilor de semințe oleaginoase, provocând fluctuații ale ofertei și ale prețurilor.

Efectele crizei pandemice COVID-19 și ale conflictului armat din Ucraina asupra sănătății populației și a economiei mondiale au arătat că marea majoritate a statelor lumii au încercat și încearcă să adopte o serie de măsuri în vederea asigurării rezilienței și securității alimentare pentru protecția populației în cazul unor situații de urgență, criză și alte situații excepționale.

4. Comisia Europeană (CE), în documentele privind politicile în domeniul climei, a analizat consecințele schimbărilor climatice constatate în ultimii ani, printre concluzii fiind și faptul că majoritatea regiunilor de pe glob sunt afectate de fenomene meteo-climatice de risc. În unele regiuni, precipitațiile sub formă de fenomene meteorologice extreme de tipul furtunilor și grindinei sunt tot mai frecvente, în timp ce altele se confruntă cu perioade de caniculă prelungită și secetă drastică. Conform estimărilor CE, în următoarele decenii se așteaptă o intensificare a acestor fenomene.

5. Ca urmare a conflictului din Ucraina, Comisia Europeană a lansat planul „Repower Europe”, un plan de asigurare a securității energetice mai rapid pentru transformarea pieței UE în una mai sigură și stabilă, ca să reducă dependența de gazul din Rusia. REPowerEU este un plan pentru:

- a) economisirea energiei;
- b) producerea de energie curată;
- c) diversificarea surselor noastre de energie.

Așa cum pandemia de COVID-19 a accelerat transformarea digitală, serviciile publice, educația, școlile, conflictul armat din Ucraina accelerează tranziția energetică, sporind reziliența sistemului energetic, precum și consolidarea capabilităților de apărare paneuropene.

6. Având în vedere crizele/provocările multiple prin care a trecut Uniunea Europeană (Uniunea/UE) în ultimul deceniu de tipul pandemiei, conflictului din Ucraina, temperaturilor tot mai ridicate și evenimentelor meteo extreme, a rezultat necesitatea stringentă de consolidare a pregătirii Europei pentru un răspuns adecvat în astfel de situații.

În acest context, Sauli Niinistö — fost președinte al Finlandei, în calitate de consilier special al președintelui Comisiei Europene, a publicat în luna octombrie 2024 raportul „Mai siguri împreună: Întărirea pregătirii și a capacității de reacție civile și militare ale Europei”, ce face o evaluare a riscurilor complexe actuale și viitoare cu care se confruntă UE și statele sale membre atât pe plan civil, cât și militar.

Raportul pleacă de la ideea că securitatea și pacea constituie o fundație esențială, care permite dezvoltarea bunăstării cetățenilor. Raportul include 80 de recomandări pentru acțiuni pe termen scurt, mediu și lung și urmărește consolidarea pregătirii civile și militare a Uniunii, mai multă coordonare între instituțiile civile și cele militare, implicarea societății civile, îmbunătățirea structurilor de anticipare a crizelor, îmbunătățirea cooperării public-privat și alte măsuri în acest scop.

În cadrul raportului, gradul de pregătire este înțeles ca fiind capacitatea UE de a anticipa, împiedica, rezista și răspunde de amenințări sau crize majore, care privesc Uniunea în ansamblu sau mai mult de un stat membru și care au efecte transfrontaliere ample și sunt de o amploare și de o complexitate care necesită resurse și politici ce depășesc capacitățile naționale.

În luna martie 2025, Comisia Europeană a lansat două inițiative: Strategia UE de constituire de stocuri și Strategia privind contramăsurile medicale, două dintre acțiunile-cheie anunțate în Strategia privind o uniune a pregătirii. Pe baza recomandărilor din raportul Niinistö, strategia de constituire de stocuri la nivelul UE va integra toate eforturile sectoriale existente de constituire de stocuri, va consolida accesul la resurse critice în întreaga UE și va combina rezervele centralizate la nivelul UE cu contribuțiile statelor membre, sprijinite de parteneriate public-privat pentru a asigura eficiența, scalabilitatea și raportul cost-eficacitate.

Conform comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul economic și social european și Comitetul regiunilor privind Strategia de constituire de stocuri la nivelul UE: „Constituirea de stocuri este o componentă esențială a pregătirii UE pentru situații de criză și o parte integrantă a măsurilor globale de descurajare și de pregătire pentru scenariile de conflict. Crizele și amenințările pot să nu se limiteze la un singur stat membru, ceea ce face ca o pregătire adecvată la nivelul UE să fie mai relevantă. Pe piața unică, în care lanțurile valorice și de aprovizionare prezintă un grad ridicat de integrare, perturbările care afectează disponibilitatea materialelor sau a tehnologiilor critice necesită o capacitate de răspuns la nivelul UE.

În plus, UE trebuie să se asigure că infrastructura sa de stocare este rezilientă, sigură și accesibilă. Schimbul de informații privind nevoile și, acolo unde este posibil, locurile de depozitare este esențial pentru dezvoltarea rețelei de transport în consecință. Constituirea de stocuri poate contribui și la protejarea disponibilității bunurilor necesare pentru a menține entități de transport critice reziliente care să asigure continuitatea activității și să mențină funcții vitale de transport și logistică.”

7. Dependența de import de materii prime critice³

Materiile prime critice reprezintă factori de producție esențiali pentru o gamă largă de produse și procese industriale, inclusiv în sectoare critice, cum ar fi tehnologiile curate, tehnologiile digitale, asistența medicală și apărarea. O aprovizionare sigură și sustenabilă cu materii prime critice este fundamentală pentru realizarea obiectivelor Uniunii în materie de climă, digitalizare, competitivitate și apărare. În prezent, UE este dependentă de anumite materii prime. Materiile prime critice sunt esențiale pentru tranziția verde și digitală a UE, iar asigurarea aprovizionării acestora este vitală pentru reziliența economică, poziția de lider tehnologic și autonomia strategică a Uniunii Europene. Din cauza agresiunii ruse împotriva Ucrainei și politicii comerciale și industriale din ce în ce mai agresive a Chinei, cobaltul, litiul și alte materii prime au devenit, de asemenea, un factor geopolitic în statele care urmăresc o dezvoltare în zona noilor tehnologii informatice și energetice.

Odată cu trecerea globală către energiile regenerabile și digitalizarea economiilor și a societăților, cererea pentru aceste materii prime strategice se apreciază că va crește rapid în următoarele decenii.

China reprezintă cel mai important furnizor pentru o serie de materii prime critice, ceea ce creează o dependență majoră pentru Uniunea Europeană. Această situație este accentuată de faptul că pentru anumite resurse strategice nu există alternative viabile sau producție internă suficientă ori tehnologii de extracție/exploatare cu impact major asupra mediului.

³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en

De asemenea, alte țări joacă un rol esențial în aprovizionarea globală cu materii prime critice:

- a) Rusia și Africa de Sud sunt principalii furnizori ai grupelor de metale platinice, utilizate în industria auto și cea chimică;
- b) Australia domină piața litiului, esențial pentru bateriile electrice și stocarea energiei;
- c) Statele Unite ale Americii sunt principalii furnizori de beriliu și heliu, utilizate în aplicații high-tech și aerospațiale;
- d) Brazilia furnizează niobiu, un metal strategic folosit în oțeluri speciale.

Conform ultimului raport al Comisiei Europene privind materiile prime critice, Uniunea Europeană depinde de o rețea extinsă de țări terțe care aprovizionează cu CRM — critical raw materials. Printre acestea se numără:

- a) Chile — litiu;
- b) Guineea — bauxită;
- c) Kazahstan — titan și fosfor;
- d) Mexic — fluorit;
- e) Norvegia — siliciu metalic;
- f) Turcia — antimoniu, bor și feldspat;
- g) SUA — beriliu.

Această distribuție geografică arată că UE compusă din statele sale membre, inclusiv statul român, ar putea avea impact asupra rezervelor de stat și a nivelului care va fi determinat pentru acestea, astfel încât să se diminueze dependența de importuri, dar și că aprovizionarea este concentrată în anumite regiuni sau țări, ceea ce crește vulnerabilitatea la perturbări economice, politice sau geopolitice. În plus, pentru majoritatea acestor materii prime critice nu există capacități suficiente de extracție sau procesare în interiorul Uniunii, ceea ce subliniază importanța dezvoltării unei strategii pentru diversificarea surselor și creșterea autonomiei în materii prime esențiale.

CAPITOLUL II

Informații generale relevante

1. ANRSPS, instituție publică din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, funcționează în baza Legii nr. 82/1992 privind rezervele de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea Secretariatului General al Guvernului (SGG), și este finanțată integral de la bugetul de stat. ANRSPS este condusă de un președinte care are calitatea de ordonator principal de credite și are în subordine, la acest moment, 25 de unități teritoriale, fiecare dintre acestea fiind condusă de un director executiv care are calitatea de ordonator terțiar de credite.

2. Conform prevederilor Legii nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rezervele de stat se constituie ca rezerve materiale, destinate intervențiilor operative pentru protecția populației, a economiei și pentru apărarea țării, în situații excepționale care afectează un interes public major, determinate de calamități naturale, epidemii, epizootii, atentate teroriste, accidente industriale și/sau nucleare, fenomene sociale, disfuncționalități ale economiei, conjuncturi externe și în caz de război, precum și pentru îndeplinirea competențelor entității centrale de stocare din România în domeniul rezervelor minime de produse petroliere și pentru constituirea, menținerea, gestionarea și alocarea stocurilor de siguranță stabilite prin legislația comunitară, precum și pentru consolidarea securității aprovizionării cu resurse necesare măsurilor defensive în sistem de aliat.

3. În domeniul rezervelor de stat, instituția îndeplinește următoarele atribuții principale:

3.1. elaborează Nomenclatorul produselor rezervă de stat, nivelurile maxime, stocurile intangibile destinate nevoilor de

apărare în caz de război, programele anuale pentru constituirea, reîntregirea și preschimbarea sortimentală a stocurilor de produse rezerve de stat, programele anuale de îmborsărire, respectiv de valorificare a produselor din stocuri disponibile;

3.2. desfășoară complexul de activități specifice în scopul administrării în condiții de eficiență și securitate a stocurilor de produse constituite rezervă de stat, respectiv a infrastructurii și mijloacelor tehnice care asigură depozitarea și mișcarea stocurilor;

3.3. intervine direct sau în colaborare cu alte instituții abilitate, pentru acordarea de ajutoare umanitare, interne sau externe, cu titlu gratuit.

4. În domeniul situațiilor de urgență, ANRSPS este autoritate responsabilă cu rol principal/secundar pentru următoarele funcții de sprijin din cadrul managementului tipurilor de risc:

4.1. rol principal:

4.1.1. protecția populației (asigurare apă și hrană);

4.1.2. acordarea de ajutoare de primă necesitate;

4.2. rol secundar:

4.2.1. cazare și adăpostire;

4.2.2. restabilirea stării provizorii de normalitate;

4.2.3. asistență medicală în faza spitalicească;

4.2.4. descarcerare, deblocare căi de acces;

4.2.5. implementare măsuri la epizootii grave și zoonoze, precum și la cele de natură fitosanitară.

Totodată, în baza acestor funcții de sprijin, ANRSPS are o serie de atribuții prevăzute în:

a) Concepția națională de răspuns postseism;

b) Concepția națională de răspuns în caz de epidemii;

c) Concepția națională de răspuns în caz de inundații;

d) Concepția națională de răspuns în caz de incendii de pădure.

5. Situația generală a ANRSPS în domeniul resurselor financiare, logistice și umane se prezintă astfel:

5.1. Resursele financiare

Administrarea rezervelor de stat și finanțarea cheltuielilor aferente se realizează potrivit Legii nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței Guvernului nr. 23/1998 privind finanțarea și din alte surse decât bugetul de stat a unor activități specifice de administrare a rezervelor de stat, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței Guvernului nr. 11/1995 privind măsuri comerciale specifice rezervelor materiale naționale pentru îmborsărire produselor și valorificarea celor disponibile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 69/1995, respectiv Hotărârii Guvernului nr. 598/2014 privind înființarea pe lângă Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale și pe lângă fiecare unitate teritorială a unor activități finanțate integral din venituri proprii, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRSPS se asigură integral de la bugetul de stat, iar cheltuielile curente și de capital necesare intervențiilor operative și reîntregirii stocurilor diminuate se asigură din activitatea finanțată integral din venituri proprii, înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 598/2014, cu modificările și completările ulterioare, în aplicarea art. 67 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în corelare cu dispozițiile Legii nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Statistic, în medie, în ultimii 5 ani, respectiv în perioada 2021-2025, cheltuielile curente și de capital au fost asigurate în medie 53% din bugetul de stat și 47% din activitatea finanțată integral din venituri proprii.

5.2. Resursele logistice

Sintetic, în linii generale, infrastructura ANRSPS este alcătuită din peste două mii de construcții, majoritatea construcții ingineresti speciale, subterane, aproximativ șase sute de hectare teren reprezentând suprafața totală a incintelor în care își desfășoară activitatea unitățile teritoriale, peste o sută de kilometri de conducte tehnologice subterane și multe altele asemenea. Din punctul de vedere al mobilității, ANRSPS are în exploatare aproximativ cinci sute de autovehicule și utilaje.

O caracteristică generală, comună resurselor logistice, este reprezentată de vechimea foarte mare în exploatare a acestora. Marea majoritate a activelor fixe au durata normală de utilizare consumată, fapt care necesită mari eforturi financiare și umane pentru menținerea lor în stare de funcționare corespunzătoare. În acest context, o atenție deosebită trebuie acordată spațiilor de depozitare, deoarece orice afectare a acestora poate avea consecințe ireversibile asupra stocurilor de produse rezervă de stat care sunt păstrate în aceste spații. Estimativ, gradul de dotare cu mijloace tehnice specifice realizării activităților rezervă de stat este de cca 47%, în condițiile în care aproximativ 50% dintre acestea au o vechime în exploatare mai mare de 15 ani. În ceea ce privește spațiile de depozitare a stocurilor de produse constituite rezervă de stat, cca 82% dintre acestea au durata normală de utilizare îndeplinită.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dezvoltarea activității rezervă de stat prin construirea de noi spații de depozitare, moderne, care să asigure depozitarea eficientă a produselor rezervă de stat, se finanțează din bugetul de stat, iar din anul 2022 în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2022 pentru completarea Legii nr. 82/1992 privind rezervele de stat, aprobată prin Legea nr. 315/2022, se finanțează și din activitatea de venituri proprii înființată pe lângă instituție.

În condițiile în care ponderea cheltuielilor cu investițiile finanțate de la bugetul de stat în totalul cheltuielilor cu investițiile ANRSPS a fost în medie în ultimii 10 ani de cca 3%, consecința directă a acestei situații a reprezentat-o imposibilitatea de a construi noi spații de depozitare, în contextul în care, potrivit prevederilor Legii nr. 82/1992, republicată, forma în vigoare până la emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2022, dezvoltarea capacității de depozitare se putea realiza numai cu fonduri de la bugetul de stat, iar doar în anul 2022 pe cale de excepție din activitatea de venituri proprii.

ANRSPS nu deține un centru pentru perfecționarea, instruirea personalului și executarea de exerciții și antrenamente specifice activităților desfășurate în domeniul rezervă de stat, situație care îngreunează foarte mult aplicarea unei practici unitare de către toate unitățile teritoriale în activitatea acestora.

5.3. Resursele umane

Din punctul de vedere al structurii organizatorice, instituția este alcătuită din aparat propriu și are în subordine 25 de unități teritoriale subordonate, cu personalitate juridică, care exercită funcția de ordonatori terțiari de credite, serviciul pentru verificarea calității produselor rezervă de stat și un laborator de metrologie pentru rezervoare stocare lichide, în subordinea unor unități teritoriale.

Astfel, la începutul anilor 1990, numărul maxim de posturi al unităților teritoriale era de 2.177 de posturi, până în anul 2000 acestea au fost reduse la 1.463 de posturi, în anul 2001 numărul de posturi a fost redus la 1.024 de posturi, iar începând cu anul 2011 și până în prezent numărul de posturi a fost redus de la 971 de posturi la 824 de posturi, reprezentând o reducere de aproximativ 61% față de numărul maxim de posturi de la

începutul anilor 1990, în condițiile în care în anul 2009 s-a comasat cu fostul Oficiu Central de Stat pentru Probleme Speciale, iar în anul 2024 a preluat calitatea de entitate centrală de stocare fără a înființa o instituție distinctă.

Este de menționat faptul că, în cadrul ANRSPS, ponderea personalului care desfășoară activități în domeniul rezervă de stat, respectiv unități teritoriale (domeniul rezervă de stat și structurile-suport ale acestora) și direcția generală de specialitate din cadrul aparatului propriu al ANRSPS, este de 78% din totalul personalului instituției, restul reprezentând structuri-suport (aparat propriu) și activitatea PENTA.

Reducerea numărului maxim de posturi a afectat toate domeniile de activitate, însă în mod deosebit activitatea de pază. În speță, de la un număr de cca 600 de paznici încadrați la începutul anilor 1990 s-a ajuns, în prezent, la un număr de 150 de paznici, ceea ce reprezintă o reducere de peste 75%, în condițiile în care din punctul de vedere al perimetrelor de pază și obiectivelor cărora le este necesară asigurarea pazei nu s-a produs nicio schimbare, cu excepția realizării graduale a unor sisteme de alarmare la efracție. Situația se prezintă în mod similar și în privința pompierilor, unde se înregistrează un deficit de cca 28% față de necesar, în condițiile în care în toate unitățile riscul producerii unui incendiu este foarte mare, în mod deosebit la unitățile teritoriale unde se depozitează produse petroliere în cantități foarte mari.

Deficitul de personal se înregistrează, pe de o parte, la nivelul personalului specializat de tipul specialiștilor cu studii superioare în profilurile de specialitate metalurgie, chimie alimentară, agronomie, petrol și gaze, textil, construcții și alte domenii, ce elaborează documentele specifice pentru: administrarea, împrăștierea, constituirea, valorificarea și reîntregirea corespunzătoare a rezervelor de stat, menținerea operativă a capacităților de depozitare aferente, iar, pe de altă parte, la nivelul personalului de decizie și de execuție în fluxul de livrare operativă a produselor, cu sarcini de coordonatori de misiuni, de proceduri specifice, de operațiuni, de muncitori, de șoferi de autocamioane, manipulanți de bunuri necesari pentru realizarea activităților de intrare-ieșire și alții asemenea. Încetarea raporturilor de serviciu/muncă ale personalului destinat menținerii capacității operative, ca urmare a pensionării, a condus la situații în care, spre exemplificare, la nivelul unor unități teritoriale, un șofer ar trebui să deservească două autocamioane pentru transportul ajutoarelor umanitare, ceea ce conduce la o diminuare substanțială a operativității în situații de urgență.

Lipsa resursei umane de specialitate atât la nivelul unităților teritoriale, cât și la nivelul aparatului propriu conduce la realizarea cu mari dificultăți a verificărilor integrității cantitative a stocurilor rezerve de stat, situație care poate duce la o creștere a riscului de depreciere calitativă a produselor, precum și la întârzieri în luarea măsurilor necesare menținerii nivelului de calitate al stocurilor rezervă de stat, putând fi de asemenea afectată informarea corectă asupra cantităților de produse existente în stoc.

Fără întărirea continuă cu resurse umane de specialitate produsele din rezervele de stat nu pot fi constituite, administrate corespunzător și acordate operativ, atunci când situația impune intervenția instituțională și scoaterea stocurilor din rezervele de stat ca ajutoare umanitare, iar această direcție de acțiune trebuie să fie prioritară pentru îndeplinirea în anii următori, reprezentând un risc major al securității naționale prin nerealizarea ei.

Vârsta medie a personalului încadrat este de 55 de ani, aceasta înregistrând un trend ascendent. În intervalul 2026-2030, aproximativ 12% din personalul actual va ieși la pensie pentru limită de vârstă.

Efectul negativ cel mai vizibil, cauzat de nivelul redus al resursei umane, se constată tocmai în exercitarea uneia dintre cele mai importante atribuții legale ale ANRSPS, respectiv integritatea administrării și păstrării în siguranță a stocurilor rezervă de stat în spațiile proprii de depozitare.

Factorul uman existent la nivelul ANRSPS reprezintă resursa de bază pentru punerea în practică a prezentei strategii, respectiv îndeplinirea misiunilor ce revin rezervelor de stat. Asigurarea unei pregătiri continue a resurselor umane, în concordanță cu nevoile de instruire, dar și a unui nivel corespunzător al numărului acestora se va reflecta direct în nivelul calității și eficiența acțiunilor desfășurate. Astfel, prin crearea unui centru de perfecționare se va obține îmbunătățirea calitativă a resurselor umane existente la nivelul ANRSPS printr-o perfecționare/formare profesională adaptată nevoilor tuturor categoriilor de personal.

CAPITOLUL III

Priorități, politici și cadrul juridic existent

1. Priorități

1.1. Nomenclatorul produselor rezervă de stat este principalul document din care rezultă politica națională în domeniul rezervelor de stat, având în vedere că acesta stabilește produsele pentru care se constituie stocuri rezervă de stat și, respectiv, nivelurile de constituire a acestora. În principal, aceste stocuri trebuie să asigure:

a) intervențiile operative pentru atenuarea consecințelor fenomenelor neprevăzute și nepremeditate de natura calamităților naturale de tipul dezastrelor, inundațiilor, secetei, alunecărilor de teren, cutremurelor;

b) intervențiile operative pentru protecția populației afectate în situații de crize economice sau sociale, penurie pe piață, asigurarea consumului populației și autorităților administrației publice pe durata stărilor și situațiilor cu caracter deosebit ori excepțional;

c) acțiuni cu implicații strategice și vitale care pot afecta echilibrul economic și social;

d) stocuri care permit Guvernului intervenții operative pentru reglarea disfuncționalităților economiei sau a conjuncturilor externe ori economice ale pieței;

e) stocuri destinate asigurării funcționării sistemului energetic național în cazuri de criză sau pe timpul sezonului rece.

Aceste intervenții operative au în vedere situații de criză limitate ca timp, volum și spațiu, pentru atenuarea cărora este necesară intervenția statului.

Prin prezenta SNRS se stabilește un program/proces de ajustare structurală, o dată la 3 (trei) ani, a Nomenclatorului produselor rezervă de stat, denumit în continuare *nomenclator*, care cuprinde elemente de analiză complexă asupra tuturor factorilor care pot oferi soluții de optimizare a activității rezervelor de stat, după cum urmează:

a) redimensionarea o dată la 3 ani a structurii nomenclatorului prin lărgirea categoriilor/gamei de bunuri și produse cu destinație directă către segmentul social, care să poată răspunde operativ și eficient în cazul apariției unor situații excepționale;

b) asigurarea rezervei de stat cu produse petroliere și energetice;

c) reducerea cheltuielilor de stocare a produselor la operatori economici specializați, prin creșterea gradului de încărcare a spațiilor din unitățile teritoriale subordonate existente și construirea de noi spații de depozitare în cadrul acestora, precum și prin înființarea de noi unități teritoriale subordonate cu profil exclusiv agroalimentar/petrolier.

În scopul implementării politicii economice a Guvernului și a UE în domeniul rezervelor de stat, respectiv pentru asigurarea securității alimentare, ANRSPS și-a asumat obiective în domeniu, care să ducă la consolidarea rezilienței resurselor de hrană de tipul grâului și produselor alimentare de bază la întreg spectrul de amenințări prin asigurarea resurselor materiale din rezervele de stat, necesare autorităților pentru răspunsul și intervenția operativă în situații de urgență, criză și alte situații excepționale.

Astfel, în colaborare cu instituțiile responsabile cu îndeplinirea obiectivului, creșterea rezilienței resurselor de apă și hrană la întreg spectrul de amenințări, s-au identificat următoarele priorități principale pentru ANRSPS:

a) asigurarea graduală a necesarului de apă și hrană pentru minimum 400.000 de persoane timp de 6 luni;

b) constituirea treptată a unui nivel al stocului de grâu, astfel încât acesta să acopere consumul de pâine pe cap de locuitor pentru o perioadă de minimum 4 luni;

c) asigurarea necesarului de adăposturi și produse de cazarmament în cazul producerii unui seism major sau al unui aflux masiv de imigranți și/sau refugiați.

Totodată, în vederea creșterii rezilienței statului în domeniul energetic sunt necesare următoarele:

a) constituirea unor stocuri de produse petroliere necesare în cazul existenței unor sincope de aprovizionare a pieței în corelare cu măsurile și acțiunile rezultate din calitatea de ECS și/sau nevoile de consum ale forțelor destinate apărării, inclusiv în sistem aliat;

b) constituirea unor stocuri de produse energetice pentru asigurarea continuității funcționării sistemului energetic național.

Asigurarea priorităților implică, în mod obligatoriu, următoarele:

a) ajustarea structurală o dată la 3 ani a nomenclatorului prin redimensionarea nivelurilor de constituire și diversificarea produselor ce urmează a fi stocate atât în spațiile proprii, cât și la operatori economici specializați;

b) dezvoltarea capacităților proprii de stocare a produselor constituite stocuri rezervă de stat prin construirea de noi spații de depozitare și prin preluarea în administrarea ANRSPS sau cumpărarea de la persoane juridice de drept public/privat a unor infrastructuri existente care să constituie capacități de stocare și/sau vehiculare a produselor constituite stoc rezervă de stat, precum și a altor resurse strategice;

c) dezvoltarea capacității logistice cu privire la vehicularea produselor constituite stoc rezervă de stat în depozite și transportul acestora în cadrul intervențiilor operative.

De asemenea, pentru reducerea timpului de intervenție operativă la nivel național, în situația în care intervenția trebuie realizată simultan, în mai multe localități, sau se impune acordarea unor cantități mari de produse, este necesară creșterea gradului de dotare cu mijloace tehnice cu ajutorul cărora produsele scoase din rezerva de stat urmează a fi transportate din depozitele ANRSPS și predate la destinație autorităților beneficiare.

1.2. Regulamentul (UE) 2024/1.252 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice (CRMA) are ca scop protejarea funcționării pieței interne a Uniunii Europene prin instituirea unui cadru comun pentru accesul la o aprovizionare sigură și durabilă cu materii prime critice.

Obiectivele principale ale CRMA sunt de a reduce dependența UE de țări terțe pentru materiale critice esențiale și de a contribui la tranziția verde și digitală a economiei europene, sprijinind în același timp industria de apărare și industria aerospațială a Europei.

Prin Regulament sunt stabilite două liste de materii prime, din care 17 materii prime strategice și 34 de materii prime critice care sunt esențiale pentru tranziția verde și digitală, precum și pentru sectorul aerospațial și cel al apărării.

Pentru atingerea obiectivului cu privire la aprovizionarea diversificată, sigură și durabilă cu materii prime critice pentru industria UE, materii prime esențiale pentru sectoarele strategice, inclusiv tehnologiile curate, industria digitală, de apărare și industria aerospațială, ANRSPS urmează să acționeze în conformitate cu normele/instrucțiunile ce vor fi emise de autoritățile competente din România.

ANRSPS este unica instituție publică ce deține stocuri rezervă de stat la o serie din produsele încadrate în categoria materialelor prime strategice, respectiv materiale prime critice, putând contribui astfel la punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului.

1.3. Inițiativa Comisiei Europene privind Strategia UE de constituire de stocuri — protejarea aprovizionărilor esențiale înainte de crize

Conform strategiei unionale, UE ar trebui să dispună de liste neexhaustive de bunuri esențiale, actualizate periodic și adaptate diferitelor crize pentru a ne asigura că proviziile esențiale pentru funcționarea societății sunt întotdeauna disponibile pe termen lung.

Printre acțiunile-cheie din strategia de constituire de stocuri la nivel unional se numără:

a) instituirea unei rețele a UE de constituire de stocuri cu statele membre pentru a face schimb de bune practici, a coordona stocurile și a elabora recomandări comune;

b) identificarea lacunelor în materie de stocuri și a duplicărilor prin schimbul de informații și consolidarea cooperării între statele membre și cu UE;

c) extinderea stocurilor la nivelul UE pentru a acoperi lacunele în ceea ce privește bunurile esențiale, sprijinită de inițiative precum rescEU pentru echipamente medicale, adăposturi, generatoare și multe altele;

d) îmbunătățirea transportului și a logisticii pentru un răspuns rapid la situații de criză;

e) promovarea parteneriatelor civil-militare, public-privat și internaționale pentru a maximiza utilizarea eficientă și la timp a resurselor.

Strategia UE de stocare se concentrează pe îmbunătățirea accesului la bunuri esențiale și resurse critice în întreaga UE printr-o colaborare sporită cu statele membre. Domeniile-cheie includ:

a) aprovizionare de urgență: echipamente și materiale esențiale pentru răspunsul la dezastre, cum ar fi corturi, păături și kituri de purificare a apei;

b) contramăsuri medicale: vaccinuri, medicamente și echipamente pentru situații de urgență sanitară;

c) materii prime critice: resurse vitale pentru industrie și autonomia strategică;

d) echipamente energetice: componente pentru menținerea securității energetice, cum ar fi generatoare de energie și echipamente de înaltă tensiune;

e) securitatea agricolă și a apei: măsuri potențiale împotriva deficitului de alimente și apă în situații de criză.

Odată cu adoptarea actului normativ de aprobare a Strategiei UE, ANRSPS, în baza atribuțiilor conferite de Legea nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, va contribui în mod semnificativ la punerea în aplicare a prevederilor sale, prin constituirea de stocuri.

2. Politici publice

La elaborarea SNRS au fost avute în vedere și următoarele documente strategice:

a) Programul de guvernare în vigoare, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025;

b) Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2025-2030, aprobată prin Hotărârea Parlamentului României nr. 48/2025 privind aprobarea Strategiei naționale de apărare a țării pentru perioada 2025-2030;

c) Strategia națională pentru implementarea Pactului civil în domeniul politicii de securitate și apărare comună a Uniunii Europene;

d) Pactul ecologic european;

e) REPowerEU;

f) Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018, cu modificările și completările ulterioare;

g) Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și de carbonat până în 2050, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.034/2020, cu modificările și completările ulterioare.

3. Cadrul juridic existent

— Legea nr. 82/1992 privind rezervele de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, cu modificările ulterioare;

— Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare;

— Legea nr. 294/2024 privind reziliența entităților critice, precum și pentru modificarea unor acte normative;

— Legea nr. 85/2018 privind constituirea și menținerea unor rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere, cu modificările și completările ulterioare;

— Legea nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată, cu modificările ulterioare;

— Legea nr. 355/2009 privind regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2020 privind trecerea Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne în subordinea Guvernului și în coordonarea Secretariatului General al Guvernului și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 31/2021, cu modificările ulterioare;

— Ordonanța Guvernului nr. 11/1995 privind măsuri comerciale specifice rezervelor materiale naționale pentru înprospătarea produselor și valorificarea celor disponibile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 69/1995;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța Guvernului nr. 23/1998 privind finanțarea și din alte surse decât bugetul de stat a unor activități specifice de administrare a rezervelor de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 239/1998, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 870/2006 privind aprobarea Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale, cu modificările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 379/2022 privind aprobarea Metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale;

— Hotărârea Guvernului nr. 427/2022 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare, monitorizare, raportare și revizuire a planurilor strategice instituționale;

— Hotărârea Guvernului nr. 467/2022 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare și execuție a programelor bugetare;

— Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative, cu completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 1.380/2009 privind înființarea, organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 598/2014 privind înființarea pe lângă Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale și pe lângă fiecare unitate teritorială a unor activități finanțate integral din venituri proprii, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 371/1993 privind acordarea, în primă intervenție, a ajutoarelor umanitare populației sinistrate, ca urmare a situațiilor excepționale;

— Nomenclatorul produselor rezervă de stat, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 00774/2022;

— Hotărârea Guvernului nr. 1.151/2014 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 94/2014 privind organizarea, funcționarea și componența Comitetului național pentru situații speciale de urgență;

— Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL IV

Definirea problemei

Problema generală identificată este capacitatea funcțională limitată a domeniului rezervelor de stat de a-și îndeplini atribuțiile privind constituirea, administrarea și păstrarea în condiții de securitate a stocurilor rezervă de stat în spațiile proprii ori contractate, precum și nevoia de actualizare a actelor normative în vigoare cu privire la administrarea stocurilor rezervelor de stat, în strânsă corelație cu realitățile prezentului și provocările în materie de securitate.

Nealocarea fondurilor bugetare conduce la neatingerea nivelului maxim de constituire prevăzut în nomenclator, a gamei diversificate de produse alimentare, produse de cazarmament și materiale de construcții și reparat case, ceea ce face ca intervenția în situații de urgență să fie limitată.

Totodată, vulnerabilitatea localităților și teritoriului țării la producerea de cutremure face ca prezenta strategie a rezervelor de stat în acumularea de produse necesare cazării, asigurarea hranei și intervenția în repararea caselor afectate să tindă către asigurarea graduală a protecției pentru minimum 400.000 de

persoane posibil a fi afectate prin constituirea efectivă de stocuri fizice, existența unor fonduri în activitatea de venituri proprii pentru acumulări imediate, în marja alocărilor bugetare prognozate prin legile bugetare ori alte instrumente nou-indicate prin documente programatice unionale.

Capacitatea proprie scăzută de depozitare a cerealelor, necesare consolidării capacității de reziliență a României în situații de urgență, criză și alte situații excepționale, precum și gradul redus de asigurare cu utilaje și mijloace de transport, necesare pentru realizarea misiunilor operative de acordare a ajutoarelor umanitare populației, reprezintă o altă problemă care trebuie rezolvată prin mijloace existente ori dezvoltate la nivel național, comunitar sau aliat.

Majorarea nivelului stocurilor implică în mod obligatoriu existența unor spații de depozitare corespunzătoare pentru păstrarea produselor. Spațiile de depozitare trebuie să fie operaționale 24/24 ore, 365/365 zile pentru a asigura intervenția operativă, atunci când situația o impune și, totodată, este necesară asigurarea menținerii capacității personalului operativ pentru intervenții, care la data elaborării prezentei strategii nu poate fi asigurat din cauza numărului insuficient de ocupare organizatorică de posturi ori a altor constrângeri.

Atât pandemia COVID-19, cât și conflictul din Ucraina au scos în evidență că este necesară intervenția imediată cu diverse produse din rezerva de stat, în același timp, în mai multe zone ale țării sau chiar în afara țării atunci când România răspunde solicitărilor emise prin Mecanismul de protecție civilă, de la nivelul UE și de asistență umanitară internațională.

Insuficiența capacităților de depozitare, a fondurilor de la bugetul de stat, necesare pentru întreținerea/modernizarea majorității spațiilor de depozitare existente, precum și încadrarea actuală cu personal pot afecta semnificativ asigurarea intervențiilor operative în situații de urgență, criză și alte situații excepționale.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 557/2016, cu modificările și completările ulterioare, ANRSPS trebuie să intervină în sprijinul populației afectate de situații de urgență, criză și alte situații excepționale în primele 72 de ore de la instituirea unei stări excepționale sau de la evacuarea populației. Gradul actual de dotare cu utilaje și mijloace de transport nu permite respectarea acestui indicator atunci când intervențiile operative trebuie să se desfășoare simultan în mai multe localități de pe teritoriul țării. Pentru a răspunde la această provocare sunt necesare creșterea gradului de dotare cu mijloace de transport marfă și utilaje, precum și asigurarea corespunzătoare a resurselor umane și instituirea unor măsuri complementare, astfel încât timpul de intervenție să fie cât mai scurt și, mai cu seamă, să se poată interveni simultan în mai multe zone afectate de situații de urgență, criză și alte situații excepționale.

Cadrul normativ actual, bazat în principal pe Legea nr. 82/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului nr. 371/1993, Hotărârea Guvernului nr. 1.380/2009, cu modificările și completările ulterioare, este insuficient și depășit de realitate cel puțin din următoarele considerente:

a) cadrul normativ incident existent, nemotivat din punct de vedere fiscal pentru operatorii economici care stochează cantități de produse constituite rezerve de stat în vederea realizării împrăștiării stocurilor de produse vechi cu unele noi;

b) perioada de timp îndelungată de avizare a actelor normative ce vizează acordarea de ajutoare umanitare de urgență, care a impus măsuri complementare/alternative.

CAPITOLUL V

Obiectivele generale și specifice și direcții de acțiune

Obiectivul general nr. 1. Asigurarea resurselor materiale, prin constituirea de stocuri rezervă de stat, necesare statului român, pentru răspunsul la întreg spectrul de amenințări la adresa sa, astfel încât condițiile de viață ale populației și funcțiile critice ale societății să fie asigurate corespunzător	
Obiective specifice	<i>1.1. Constituirea stocurilor de produse rezervă de stat în conformitate cu prevederile nomenclatorului</i>
	<i>1.2. Optimizarea depozitării produselor rezervă de stat în spațiile proprii de depozitare</i>
Direcții de acțiune	1.1.1. Asigurarea graduală a necesarului de apă și hrană pentru minimum 400.000 de persoane timp de 6 luni
	1.1.2. Asigurarea treptată a unui nivel maxim de constituire a stocului de grâu, astfel încât acesta să acopere consumul de pâine la nivel național pentru o perioadă de minimum 4 luni
	1.1.3. Asigurarea stocurilor de produse rezervă de stat, altele decât cele pentru apă, hrană și grâu, pentru asigurarea funcționării sistemului energetic național și sprijin acordat producției agricole naționale
	1.2.1. Regruparea produselor rezervă de stat de la operatori economici depozitari în spațiile proprii de depozitare, cu asigurarea eficacității și economicității în activitatea destinată integrității cantitative și calitative a stocurilor rezervă de stat
	1.2.2. Valorificarea produselor devenite disponibile în vederea adaptării spațiilor de depozitare ale acestora pentru alte produse cuprinse în nomenclator
Obiectivul general nr. 2. Consolidarea capacității de reziliență a României din perspectiva atribuțiilor rezervelor de stat prin dezvoltarea capacităților proprii de depozitare a produselor rezervă de stat, inclusiv prin preluarea în administrarea ANRSPS și/sau cumpărarea de la persoane juridice de drept public/privat a unor infrastructuri existente, asigurarea securității patrimoniului, creșterea gradului de asigurare promptă a intervențiilor operative cu produse din rezerva de stat	
Obiective specifice	<i>2.1. Dezvoltarea capacităților proprii de stocare a produselor rezervă de stat prin construirea de noi spații de depozitare, modernizarea și re tehnologizarea celor existente</i>
	<i>2.2. Preluarea în administrarea ANRSPS și/sau cumpărarea de la persoane juridice de drept public/privat a unor infrastructuri existente care să constituie capacități de stocare și/sau vehiculare a produselor constituite rezervă de stat, precum și a altor resurse strategice</i>
	<i>2.3. Creșterea nivelului de securitate al patrimoniului rezervă de stat</i>
	<i>2.4. Reducerea timpului de răspuns în cadrul intervențiilor operative cu produse din rezerva de stat prin creșterea capacității logistice de vehiculare și transport al produselor constituite stocuri rezervă de stat, precum și asigurarea unui nivel optim de pregătire și planificare operațională</i>
Direcții de acțiune	2.1.1. Construirea etapizată de noi depozite regionale destinate păstrării stocurilor de produse rezervă de stat
	2.1.2. Modernizarea, reabilitarea spațiilor de stocare existente și re tehnologizarea instalațiilor tehnologice de vehiculare a produselor rezervă de stat și monitorizare a parametrilor de păstrare a produselor
	2.1.3. Asigurarea mentenanței pentru spațiile de stocare și instalațiile tehnologice existente
	2.2.1. Identificarea infrastructurilor existente care pot face obiectul preluării în administrare sau cumpărării în vederea constituirii de capacități de stocare și/sau vehiculare a produselor rezervă de stat, precum și a altor resurse strategice și evaluarea impactului asupra cadrului instituțional, organizațional, procedural și normativ, necesar integrării patrimoniale
	2.2.2. Evaluarea impactului asupra cadrului instituțional, organizațional, procedural și normativ necesar pentru înființarea, după caz, de întreprinderi publice economice de stat ori de noi unități teritoriale care să administreze infrastructurile preluate
	2.3.1. Asigurarea securității fizice a patrimoniului rezervă de stat, precum și asigurarea necesarului de personal de pază conform nevoilor
	2.3.2. Asigurarea apărării împotriva incendiilor a obiectivelor ANRSPS, înființarea serviciului privat în acord cu legislația specifică
	2.3.3. Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale din administrarea ANRSPS
	2.4.1. Asigurarea mijloacelor tehnice și de mobilitate necesare creșterii gradului de operativitate la livrarea produselor din rezerva de stat

	2.4.2. Constituirea de centre zonale/regionale de realizare a intervențiilor operative, prin redimensionarea resurselor alocate unor unități teritoriale ce vor fi desemnate ca centre zonale/regionale
	2.4.3. Realizarea unui centru de pregătire, instruire și realizarea de exerciții și antrenamente pentru activitățile desfășurate în domeniul rezervă de stat
Obiectivul general nr. 3. Consolidarea rolului de instituție competitivă și performantă cu responsabilități în domeniul securității naționale	
Obiective specifice	3.1. <i>Elaborarea unei concepții privind înființarea de noi unități teritoriale rezervă de stat, comasarea celor existente, amplasarea celor nou-înființate, organizarea și funcționarea acestora, în concordanță cu măsurile privind apărarea și securitatea națională</i>
	3.2. <i>Îmbunătățirea/Actualizarea cadrului legislativ în domeniul rezervelor de stat, în raport cu exigențele impuse de noile riscuri și amenințări și cerințele determinate de statutul de instituție din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale</i>
	3.3. <i>Digitizarea activităților desfășurate în domeniul rezervă de stat</i>
	3.4. <i>Dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale angajaților, respectiv eliminarea deficiențelor din activitățile de administrare a stocurilor rezervă de stat pentru a satisface nevoile prezente și viitoare ale instituției</i>
	3.5. <i>Cooperare internă și internațională cu structuri similare din statele membre ale Uniunii Europene ori asociate acesteia și membre NATO, pentru schimbul de informații, lecții învățate și bune practici</i>
Direcții de acțiune	3.1.1. Identificarea nevoilor care stau la baza concepției, stabilirea soluției optime de răspuns, elaborarea și aprobarea concepției, punerea în aplicare a acesteia
	3.2.1. Îmbunătățirea legislației primare, secundare și terțiare în domeniul rezervă de stat
	3.3.1. Informatizarea unitară și automatizarea proceselor la nivelul tuturor unităților teritoriale și aparatului propriu, a evidenței, administrării, gestionării și monitorizării integrității calitative și cantitative a stocurilor rezervă de stat
	3.3.2. Implementarea de aplicații informatice care să gestioneze baze de date generale între unitățile teritoriale și aparatul propriu
	3.3.3. Elaborarea și implementarea unor politici de dezvoltare a guvernantei IT, prin care să se asigure coordonarea strategică pentru sectorul rezervă de stat și eficientizarea aspectelor de administrare IT, de zi cu zi, prin echipe operaționale, inclusiv pentru securitate cibernetică
	3.3.4. Extinderea schimburilor de date — interoperabilitate atât la nivel național, cât și <i>cross EU</i>
	3.3.5. Conectarea la cloudul privat guvernamental (în corelare cu excepțiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2022 privind înființarea, administrarea și dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor informatice de tip cloud utilizate de autoritățile și instituțiile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2023, cu modificările și completările ulterioare), în conformitate cu prevederile legale din domeniu
	3.4.1. Participarea personalului la programe de formare specializată sau programe de perfecționare, organizate și desfășurate de către furnizorii de formare profesională, finalizate cu certificat de participare sau, după caz, diplomă de absolvire. Participarea la programe de formare organizate și desfășurate în cadrul instituției: convocări, seminare, ateliere de lucru în domeniile care se regăsesc în fișa postului.
	3.5.1. Perfectarea de planuri de cooperare cu structuri similare din statele membre ale Uniunii Europene ori asociate acesteia și membre NATO și valorificarea rezultatelor obținute din punerea în aplicare a prevederilor acestor planuri
Obiectivul general nr. 4. Reducerea consumului de energie utilizată în cadrul activităților de administrare a stocurilor rezervă de stat	
Obiective specifice	4.1. <i>Utilizarea de energie din surse regenerabile și nepoluante produsă la nivelul unităților teritoriale și eficientizarea consumului</i>
	4.2. <i>Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădiri și instalații</i>
Direcții de acțiune	4.1.1. Realizarea de investiții în instalații de producere a energiei electrice din surse nepoluante, cum ar fi energia fotovoltaică și/sau eoliană, respectiv înlocuirea, după caz, a consumatorilor de energie actuali cu consumatori cu nivel crescut de eficiență energetică
	4.2.1. Reabilitarea termică a clădirilor care necesită încălzire/răcire, a instalațiilor termice/electrice și implementarea sistemelor inteligente de management energetic

CAPITOLUL VI

Principii generale

Principiile care stau la baza implementării Strategiei naționale a rezervelor de stat sunt următoarele:

— Principiul cooperării — ANRSPS este deschisă cooperării cu structuri locale, naționale, regionale și internaționale în vederea îmbunătățirii și eficientizării răspunsului la nevoile societății în ansamblu, ca populație și forțe destinate apărării și teritoriului;

— Principiul continuității și coordonării — asumarea faptului că instituția își va continua activitatea în viitorul previzibil, iar acțiunile adoptate în vederea realizării obiectivelor Strategiei naționale a rezervelor de stat sunt coordonate în mod unitar de conducerea ANRSPS;

— Principiul subsidiarității — eventualele probleme apărute trebuie tratate la nivel decizional imediat (local), pentru a fi în concordanță cu soluționarea cea mai rapidă și eficientă;

— Principiul proporționalității — măsurile trebuie să respecte criteriile necesității, adecvării și echilibrului, să servească atingerii obiectivelor prezentei strategii naționale a rezervelor de stat, astfel încât să fie cele mai potrivite pentru realizarea acestora, iar efectele pozitive ale aplicării măsurilor să depășească efectele negative;

— Principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului — toate activitățile desfășurate de ANRSPS sunt puse în aplicare cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care România este parte, precum și ale legislației UE și naționale relevante, inclusiv în domeniul protecției datelor cu caracter personal;

— Principiul imparțialității — acțiunile trebuie întreprinse prioritizând cele mai urgente probleme, fără a face distincții pe bază de naționalitate, sex, religie, clasă sau păreri politice.

CAPITOLUL VII

Rezultatele strategiei naționale a rezervelor de stat

Aplicarea prezentei strategii naționale a rezervelor de stat va determina, în principal, o creștere a rezilienței statului român în domeniul intervențiilor operative cu produse din rezerva de stat pentru protecția populației, a economiei și pentru apărarea țării în situațiile excepționale care afectează un interes public major, determinate de calamități naturale, epidemii, epizootii, atentate teroriste, accidente industriale și/sau nucleare, fenomene sociale, disfuncționalități ale economiei, conjuncturi externe și în caz de război, precum și pentru îndeplinirea competențelor entității centrale de stocare din România în domeniul rezervelor minime de produse petroliere și pentru constituirea, menținerea, gestionarea și alocarea stocurilor de siguranță stabilite prin legislația comunitară, precum și pentru consolidarea securității aprovizionării cu resurse necesare măsurilor defensive în sistem de aliat.

Sintetic, aplicarea prezentei strategii va produce următoarele rezultate, cu impact general:

1. Răspuns eficient și durabil al statului în situații de criză/excepționale

Creșterea nivelului de produse constituite stocuri rezervă de stat și diversificarea acestora vor asigura în mod corespunzător obligația statului român exercitată prin ANRSPS de a interveni pentru atenuarea/contracurarea consecințelor situațiilor excepționale, precum și pentru reducerea semnificativă a timpului de intervenție operativă.

2. Creșterea capacităților cu rol strategic ale statului român, în păstrarea resurselor materiale destinate intervențiilor operative

Dezvoltarea capacităților proprii de stocare ale ANRSPS, modernizarea, reabilitarea celor existente, asigurarea de mijloace adecvate de mobilitate pentru transportul stocurilor de

produse rezervă de stat acolo unde este necesară alocarea lor reprezintă o garanție a faptului că statul este pregătit să intervină operativ fără a întâmpina dificultăți de ordin logistic.

3. Consolidarea contribuției rezervelor de stat în asigurarea securității naționale, modernizarea modului de acțiune și dezvoltarea cooperării internaționale, pentru instituirea de bune practici

ANRSPS se va alinia politicilor privind apărarea și securitatea națională ca parte integrantă a acestui domeniu în principal pentru garantarea aprovizionării cu resurse naționale. În speță, activitatea instituției în domeniul rezervă de stat va fi corelată cu aceste politici, avându-se, totodată, în vedere și modernizarea modului de acțiune, precum și cooperarea internațională.

De asemenea, prin prezenta SNRS se vor implementa o serie de măsuri în conformitate cu principalele direcții de acțiune în domeniul apărării, ordinii publice, securității naționale și protecției civile cuprinse în Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2026-2030⁴, respectiv:

- a) crearea și păstrarea rezervelor de stat și mobilizare;
- b) dezvoltarea capacităților naționale de apărare și reziliență;
- c) dezvoltarea de stocuri strategice cu materiale și echipamente necesare în situații de urgență și protecție civilă/apărare civilă;
- d) continuarea dezvoltării sistemului național de management al situațiilor de urgență prin consolidarea capacității instituționale de prevenire și asigurare a unui răspuns integrat, concomitent cu creșterea nivelului de pregătire a populației pentru a acționa la situații de urgență/protecție civilă;
- e) modernizarea și adaptarea mecanismelor și resurselor structurilor de ordine publică și situații de urgență, în vederea protecției populației față de noile tipuri de riscuri, prin dezvoltarea de sisteme integrate de prevenire, monitorizare, intervenție și cooperare interinstituțională, inclusiv prin valorificarea fondurilor europene și a altor instrumente de finanțare nerambursabilă, în vederea protejării cetățenilor și menținerii stabilității naționale;
- f) dezvoltarea și protejarea infrastructurii critice, inclusiv a celei destinate sistemului național de apărare, a celei cu dublă utilizare, a coridoarelor de mobilitate terestre, aeriene, navale, precum și a celei cibernetice și informaționale.

CAPITOLUL VIII

Rezultatele acțiunilor și indicatori

Rezultatele acțiunilor și indicatorii aferenți activităților concrete stabilite pentru îndeplinirea obiectivelor generale, specifice și direcțiilor de acțiune sunt prezentate în detaliu în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale a rezervelor de stat.

CAPITOLUL IX

Implicații pentru buget

Acțiunile necesare implementării prezentei strategii vor fi finanțate de la bugetul de stat și din activitatea finanțată integral din venituri proprii, fonduri externe nerambursabile, fonduri private puse la dispoziția proiectelor aferente parteneriatelor public-private aprobate sau alte surse de finanțare identificate la momentul derulării acțiunii, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate în condițiile legii.

⁴ Aprobata prin Hotărârea Parlamentului României nr. 48/2025.

CAPITOLUL X

Implicații juridice

Atingerea obiectivelor strategice și specifice avute în vedere prin prezenta SNRS presupune stabilirea unor principii, obiective și planuri care se vor avea în atenție cu ocazia elaborării sau modificării de proiecte de acte normative, printre care și legea rezervelor de stat, și a unor norme de aplicare a acesteia.

Noul proiect de lege privind rezervele de stat va conține o serie de prevederi noi armonizate cu legislația din prezent, precum și o comasare a tuturor dispozițiilor legale aplicate stocurilor rezervă de stat care în prezent se regăsesc în mai multe acte normative de nivel superior. Normele de aplicare a legii ar urma să fie aprobate prin hotărâre a Guvernului și vor conține, printre altele, o metodologie clară, simplă și eficientă atât pentru intervenția operativă cu produse din rezerva de stat, cât și pentru administrarea stocurilor rezervelor de stat.

În acest scop se va avea în vedere introducerea de prevederi noi pentru eficientizarea activității de administrare a stocurilor rezervă de stat.

CAPITOLUL XI

Proceduri de implementare, monitorizare, evaluare și revizuire

Îndeplinirea obiectivelor strategice va fi urmărită de către conducerea ANRSPS. La nivel tehnic, în vederea monitorizării implementării SNRS, se va constitui prin ordin al președintelui ANRSPS o comisie de monitorizare, având în componență personal încadrat la nivelul ANRSPS — Aparat propriu. Comisia de monitorizare va fi convocată semestrial sau ori de câte ori se consideră necesar, din propria inițiativă sau la solicitarea conducerii ANRSPS. Gradul de implementare al prezentei strategii va fi evaluat pe baza unor rapoarte semestriale de monitorizare, definitive și asumate de Comisia de monitorizare.

1. Indicatori de performanță

Pentru a putea determina gradul de realizare a prezentei SNRS și a planului de acțiune, au fost stabiliți indicatori de realizare, precum și o țintă de referință în timp.

2. Implementare

Implementarea SNRS și a planului de acțiune aferent acesteia se bazează pe cooperarea dintre structurile ANRSPS responsabile de realizarea acțiunilor și atingerea indicatorilor.

3. Stabilirea responsabililor la nivelul instituției

Pentru realizarea acțiunilor din planul de acțiune, ANRSPS își va identifica direcțiile/serviciile/compartimentele responsabile de realizarea fiecărei acțiuni. În situația în care responsabilitatea realizării unei acțiuni revine mai multor structuri, va fi stabilit un compartiment coordonator pentru acțiunea respectivă, acesta fiind, de regulă, compartimentul în a cărui competență intră gestionarea ariei respective de intervenție.

4. Monitorizare

4.1. Planuri anuale de activități

Anual, fiecare direcție/serviciu/compartiment responsabil de implementarea SNRS 2026-2030 și a planului de acțiune aferent acesteia va comunica Comisiei de monitorizare, până la finalul lunii ianuarie, un plan de activități care va detalia acțiunile din planul de acțiuni, la nivel de activități, responsabili și termene, pentru anul în curs. Planul anual de activitate (integrat) pentru implementarea SNRS va fi elaborat în termen de până la două luni de la intrarea în vigoare a actului normativ de aprobare a prezentei SNRS de către Comisia de monitorizare. Planurile anuale de activități stau la baza monitorizării implementării SNRS 2026-2030 și a planului de acțiune aferent acesteia, de către Comisia de monitorizare.

4.2. Revizuire

În baza rapoartelor de monitorizare, conducerea ANRSPS poate dispune inițierea de revizuirii periodice ale SNRS 2026-2030 și ale planului de acțiune aferent acesteia.

4.3. Etape ulterioare și instituții responsabile

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se aprobă SNRS 2026-2030, planurile de activități pentru primul an de implementare, completate inclusiv cu compartimentele responsabile de realizarea acțiunilor, se comunică Comisiei de monitorizare.

CAPITOLUL XII

Plan de acțiune al Strategiei naționale a rezervelor de stat 2026-2030

Obiectivul/Direcția de acțiune	Rezultatul	Indicatorii	Termenul	Responsabilul	Bugetul estimat (mii lei)
0	1	2	3	4	5
Obiectivul general nr. 1. Asigurarea resurselor materiale, prin constituirea de stocuri rezervă de stat, necesare statului român, pentru răspunsul la întreg spectrul de amenințări la adresa sa, astfel încât condițiile de viață ale populației și funcțiile critice ale societății să fie asigurate corespunzător					
Obiectivul specific 1.1. Constituirea stocurilor de produse rezervă de stat în conformitate cu prevederile nomenclatorului					
1.1.1. Asigurarea graduală a necesarului de apă și hrană pentru minimum 400.000 de persoane timp de 6 luni	Constituirea stocurilor la produsele apă și alimentare, astfel încât, în cazuri de urgențe civile, să fie asigurate nevoile populației afectate	Atingerea nivelurilor maxime de constituire din nomenclator prevăzute pentru aceste produse	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 4.000.000
1.1.2. Asigurarea treptată a unui nivel al stocului de grâu, astfel încât acesta să acopere consumul de pâine pe cap de locuitor pentru o perioadă de minimum 4 luni	Constituirea stocurilor la acest produs	Atingerea nivelului maxim de constituire prevăzut în nomenclator la acest produs	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 410.700

0	1	2	3	4	5
1.1.3. Asigurarea stocurilor de produse rezervă de stat, altele decât cele pentru apă, hrană și grâu pentru asigurarea funcționării sistemului energetic național	Constituirea stocurilor la aceste produse astfel încât să fie asigurată intervenția Guvernului în situații de criză	Atingerea pentru aceste produse a nivelului maxim de constituire prevăzut în nomenclator	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 2.645.000
Obiectivul specific 1.2. Optimizarea depozitării produselor rezervă de stat în spațiile proprii de depozitare					
1.2.1. Regruparea produselor rezervă de stat de la operatori economici depozitari în spațiile proprii de depozitare	Mutarea efectivă sau prin operațiuni de îmborsărire a unor produse între unități teritoriale, pentru optimizarea depozitării	Procent de creștere a cantităților de produse depozitate suplimentar în spațiile proprii	2026-2030	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 25.000
1.2.2. Valorificarea produselor devenite disponibile în vederea adaptării spațiilor de depozitare a acestora pentru alte produse cuprinse în nomenclator	Valorificarea produselor scoase sau existente în stocurile disponibile, respectiv peste nivelul aprobat prin nomenclator, ce fac obiectul programului anual de valorificare, și obținerea de venituri proprii	Procent din stocurile disponibile vândute	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	400.000
Obiectivul general nr. 2. Consolidarea capacității de reziliență a României din perspectiva atribuțiilor rezervelor de stat prin dezvoltarea capacităților proprii de depozitare a produselor rezervă de stat, inclusiv prin preluarea în administrarea ANRSPS și/sau cumpărarea de la persoane juridice de drept public/privat a unor infrastructuri existente, asigurarea securității patrimoniului, creșterea gradului de operativitate a intervențiilor cu produse din rezerva de stat					
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea capacităților proprii de stocare a produselor rezervă de stat prin construirea de noi spații de depozitare, modernizarea și re tehnologizarea celor existente					
2.1.1. Construirea etapizată de noi depozite regionale destinate păstrării stocurilor de produse rezervă de stat	Extinderea capacității proprii de depozitare prin construirea de noi depozite moderne și eficiente energetic care să asigure păstrarea îndelungată în condiții corespunzătoare a stocurilor rezervă de stat	Numărul depozitelor operaționale Creșterea procentuală a capacității proprii de depozitare a produselor cerealiere/petroliere	2030	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 900.000
2.1.2. Modernizarea, reabilitarea spațiilor de stocare existente și re tehnologizarea instalațiilor tehnologice de vehiculare a produselor rezervă de stat și monitorizare a parametrilor de păstrare a produselor	Elaborarea și realizarea programelor anuale de investiții publice în ordinea priorităților și finalizarea lucrărilor	Gradul fizic de realizare a programului de investiții	2028	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 600.000
2.1.3. Asigurarea mentenanței pentru spațiile de stocare și instalațiile tehnologice existente	Menținerea în condiții corespunzătoare a spațiilor de depozitare și instalațiilor tehnologice pentru păstrarea îndelungată și vehicularea produselor RS	Gradul de realizare a programului de reparații curente	Anual	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 30.000

0	1	2	3	4	5
Obiectivul specific 2.2. Preluarea în administrarea ANRSPS și/sau cumpărarea de la persoane juridice de drept public/privat a unor infrastructuri existente care să constituie capacități de stocare și/sau vehiculare a produselor constituite rezervă de stat, precum și a altor resurse strategice					
2.2.1. Identificarea infrastructurilor existente care pot face obiectul preluării în administrare sau cumpărării în vederea constituirii de capacități de stocare și/sau vehiculare a produselor rezervă de stat, precum și a altor resurse strategice și evaluarea impactului asupra cadrului instituțional, organizațional, procedural și normativ necesar integrării patrimoniale	Determinarea valorii de piață a infrastructurilor identificate ca fiind de interes pentru ANRSPS	Numărul infrastructurilor evaluate	2026-2028	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 1.000
2.2.2. Evaluarea impactului asupra cadrului instituțional, organizațional, procedural și normativ necesar pentru înființarea, după caz, de întreprinderi publice economice de stat ori de noi unități teritoriale care să administreze infrastructurile preluate	Administrarea infrastructurilor preluate de către întreprinderi publice economice de stat	Numărul întreprinderilor sau unităților teritoriale înființate	2026-2028	ANRSPS	—
Obiectivul specific 2.3. Creșterea nivelului de securitate al patrimoniului rezervă de stat					
2.3.1. Asigurarea securității fizice a patrimoniului rezervă de stat, precum și asigurarea necesarului de personal de pază conform nevoilor	Revizuirea analizelor de risc la securitatea fizică a unităților teritoriale Actualizarea planului de pază a unităților teritoriale Modernizarea/ Extinderea sistemelor de supraveghere video Asigurarea cu personal a posturilor de pază stabilite prin planul de pază	Numărul analizelor de risc revizuite Numărul planurilor de pază actualizate Gradul de asigurare a posturilor de pază cu paznici Gradul de implementare a sistemelor tehnice de securitate	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—
2.3.2. Asigurarea apărării împotriva incendiilor a obiectivelor ANRSPS	Respectarea normelor în domeniul apărării împotriva incendiilor Sisteme de detecție, semnalizare și alarmare și stingere a incendiilor achiziționate și instalate	Numărul rezervoarelor de produse petroliere și de spații de depozitare dotate cu instalații de stingere Numărul instalațiilor de detecție, semnalizare și alarmare montate în spațiile de depozitare a produselor rezervă de stat	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 100.000
2.3.3. Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale din administrarea ANRSPS	Revizuirea și aprobarea planurilor de securitate Autorizarea ofițerilor de legătură pentru securitatea infrastructurilor critice naționale	Numărul planurilor de securitate revizuite aprobate Numărul ofițerilor de legătură autorizați	La fiecare 2 ani	ANRSPS	—

0	1	2	3	4	5
Obiectivul specific 2.4. Reducerea timpului de răspuns în cadrul intervențiilor operative cu produse din rezerva de stat prin creșterea capacității logistice de vehiculare și transport al produselor constituite stocuri rezervă de stat, precum și asigurarea unui nivel optim de pregătire și planificare operațională					
2.4.1. Asigurarea mijloacelor tehnice și de mobilitate, necesare creșterii gradului de operativitate la livrarea produselor din rezerva de stat	Creșterea gradului de dotare cu mijloace tehnice și de mobilitate cu ajutorul cărora produsele scoase din rezerva de stat să fie transportate din depozitele ANRSPS și predate la destinație autorităților beneficiare	Gradul de dotare cu mijloace tehnice și de mobilitate	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 50.000
2.4.2. Constituirea de centre zonale/regionale de realizare a intervențiilor operative, prin redimensionarea resurselor alocate unor unități teritoriale ce vor fi desemnate ca centre zonale/regionale	Reorganizarea, prin redimensionarea, creșterea capacității operaționale și dezvoltarea a 8 unități teritoriale, dintre cele existente, prin atribuirea de sarcini pentru intervenție operativă rapidă	Numărul centrelor zonale constituite și dezvoltate	2026-2030	ANRSPS	—
2.4.3. Realizarea unui centru de pregătire și instruire și realizarea de exerciții și antrenamente pentru activitățile desfășurate în domeniul rezervă de stat	Perfecționarea pregătirii personalului — dobândirea competențelor și abilităților necesare pentru adaptarea la prezent și pentru a face față cerințelor din ce în ce mai complexe, într-un mediu aflat în continuă schimbare	Numărul angajaților instruiți din unitățile teritoriale și aparatul propriu	Până în 2028	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 50.000
Obiectivul general nr. 3. Consolidarea rolului de instituție competitivă și performantă cu responsabilități în domeniul apărării și securității naționale					
Obiectivul specific 3.1. Elaborarea unei concepții privind înființarea de noi unități rezervă de stat, comasarea celor existente, amplasarea celor nou-înființate, organizarea și funcționarea acestora, în concordanță cu măsurile privind apărarea și securitatea națională					
3.1.1. Identificarea nevoilor care stau la baza concepției, stabilirea soluției optime de răspuns, elaborarea și aprobarea concepției, punerea în aplicare a acesteia	Elaborarea și aprobarea concepției	Document programatic	2026-2028	ANRSPS	—
Obiectivul specific 3.2. Îmbunătățirea/Actualizarea cadrului legislativ, inclusiv de cooperare în domeniul rezervelor de stat în raport cu exigențele impuse de noile riscuri și amenințări și cerințele determinate de statutul de instituție cu responsabilități în domeniul securității naționale					
3.2.1. Îmbunătățirea legislației primare, secundare și terțiare în domeniul rezervelor de stat	Asigurarea cadrului legislativ necesar îndeplinirii atribuțiilor privind constituirea, administrarea și păstrarea în condiții de securitate a stocurilor rezervă de stat în spațiile proprii	Numărul actelor normative aprobate	2026-2028	ANRSPS	—

0	1	2	3	4	5
	Asigurarea unui cadru normativ unitar și eficient pentru organizarea și desfășurarea activităților de: planificare investițională, asigurare tehnică a mijloacelor de mobilitate, utilizare a armamentului și tehnicii speciale, aplicare a componentelor sistemului calității în construcții, urbanism, paza bunurilor, apărarea împotriva incendiilor, protecția mediului	Structuri specializate, constituite conform actelor normative (accesare fonduri europene, urbanism și calitatea în construcții, prevenirea și stingerea incendiilor)	2026-2028	ANRSPS	—
Obiectivul specific 3.3. Digitalizarea activităților desfășurate în domeniul rezervă de stat					
3.3.1. Informatizarea unitară, la nivelul tuturor unităților teritoriale și aparatului propriu, a evidenței stocurilor rezervă de stat	Evidență centralizată accesibilă în timp real Accesarea rapidă a informațiilor în vederea luării de decizii	Numărul documentelor administrate în sistem electronic	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—
3.3.2. Implementarea de aplicații informatice care să gestioneze baze de date generale între unitățile teritoriale și aparatul propriu	Îmbunătățirea capacității organizatorice a ANRSPS de a controla și de a gestiona informațiile Creșterea operativității în actualizarea informațiilor și generarea unor rapoarte necesare în luarea unor decizii	Numărul bazelor de date/documentelor administrate în sistem electronic	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 25.000
3.3.3. Elaborarea și implementarea unor politici de dezvoltare a guvernății IT, prin care să se asigure coordonarea strategică pentru sectorul rezervă de stat și eficientizarea aspectelor de administrare IT, de zi cu zi, prin echipe operaționale, inclusiv pentru securitate cibernetică	Coordonarea strategică a rezervelor de stat	Numărul de politici	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—
3.3.4. Extinderea schimburilor de date — interoperabilitate atât la nivel național, cât și cross EU	Schimburii de date operative	Numărul schimburilor de date	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—
3.3.5. Conectarea la cloudul privat guvernamental (în corelare cu excepțiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2023, cu modificările și completările ulterioare, în acord cu legislația specifică din domeniul sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională)	Acces rapid la baze de date cu informații utile pentru ANRSPS	Gradul de accesibilitate la informații	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—

0	1	2	3	4	5
Obiectivul specific 3.4. Dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și deprinderilor profesionale ale angajaților, respectiv eliminarea deficiențelor din activitățile de administrare a stocurilor rezervă de stat pentru a satisface nevoile prezente și viitoare ale instituției					
3.4.1. Participarea personalului la programe de formare specializată sau programe de perfecționare, organizate și desfășurate de către furnizorii de formare profesională, finalizate cu certificat de participare sau, după caz, diplomă de absolvire Participarea la programe de formare organizate și desfășurate în cadrul instituției: convocări, seminare, ateliere de lucru în domeniile care se regăsesc în fișa postului	Numărul persoanelor participante la programe de perfecționare, organizate și desfășurate de către furnizorii de formare profesională/în cadrul instituției	Certificate/ Diplome de absolvire	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate potrivit reglementărilor în vigoare 15.000
Obiectivul specific 3.5. Cooperare internă și internațională cu structuri similare din statele membre ale Uniunii Europene ori asociate acestora și membre NATO, pentru schimbul de informații, lecții învățate și bune practici					
3.5.1. Perfectarea de planuri de cooperare/memorandumuri de înțelegere cu structuri similare din România și statele membre și nonmembre ale Uniunii Europene și valorificarea rezultatelor obținute din punerea în aplicare a prevederilor acestor planuri	Instituționalizarea cooperării	Numărul planurilor perfectate	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	—
Obiectivul general nr. 4. Reducerea consumului de energie utilizată în cadrul activităților de administrare a stocurilor rezervă de stat					
Obiectivul specific 4.1. Utilizarea de energie din surse regenerabile și nepoluante produsă la nivelul unităților teritoriale și eficientizarea consumului					
4.1.1. Realizarea de investiții în instalații de producere a energiei electrice din surse nepoluante, cum ar fi energia fotovoltaică și/sau eoliană, respectiv înlocuirea, după caz, a consumatorilor de energie actuali cu consumatori cu nivel crescut de eficiență energetică	Capacități de producere a energiei puse în funcțiune	Numărul capacităților de producere a energiei puse în funcțiune	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 12.000
Obiectivul specific 4.2. Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădiri și instalații					
4.2.1. Reabilitarea termică a clădirilor care necesită încălzire/răcire, a instalațiilor termice/electrice și implementarea sistemelor inteligente de management energetic	Clădiri/Instalații eficientizate energetic	Numărul clădirilor/instalațiilor eficientizate energetic	Eșalonat în perioada de implementare a strategiei	ANRSPS	Cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate 50.000

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

privind modificarea anexei la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.122/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice efectuate de Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.663/2004 privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 10 alin. (1) lit. j) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1.663/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.122/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind stabilirea tarifelor pentru activitățile specifice efectuate de Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 8 iunie 2023, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatele (1) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) Tariful orar este de 40 lei pentru activitățile specifice efectuate de CENAFER pentru operatorii economici și persoanele fizice.

.....
(6) Formula de calcul al prețului unui program de formare profesională organizat și desfășurat de CENAFER este următoarea:

$$P_{PF} = T_I + T_{IT} + T_{IP} + T_{SP} + T_{EV} + T_{ECA},$$

unde:

P_{PF} — prețul programului de formare, exprimat în lei;

T_I — tariful corespunzător activității de înscriere la programul de formare (tarif fix/persoană care se regăsește în tabelul nr. 1), exprimat în lei;

T_{IT} — tariful corespunzător instruirii teoretice (calculat pe baza tarifului orar, a coeficientului de corecție stabilit pentru programul respectiv și a numărului de ore prevăzut în planul de învățământ), exprimat în lei;

T_{IP} — tariful corespunzător instruirii practice (calculat pe baza tarifului orar, a coeficientului de corecție stabilit pentru programul respectiv și a numărului de ore prevăzut în planul de învățământ), exprimat în lei;

T_{SP} — tariful corespunzător stagiului de practică în producție (tarif fix/oră/persoană care se regăsește în tabelul nr. 1), care include toate taxele ce vor fi plătite de către CENAFER unității feroviare prestatoare, exprimat în lei;

T_{EV} — tariful corespunzător activității de evaluare pentru absolvirea programului de formare profesională (tarif fix/oră/persoană care se regăsește în tabelul nr. 1), exprimat în lei;

T_{ECA} — tariful corespunzător activității de eliberare a certificatului obținut în urma absolvirii programului de formare profesională (tarif fix/persoană care se regăsește în tabelul nr. 1), exprimat în lei.”

2. Tabelele nr. 1, 2, 3 și 4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Tabelul nr. 1

Prestațiile pentru activitățile specifice efectuate de CENAFER la care se aplică tarif fix

Nr. crt.	Denumirea activității	Tariful
1.	Tarife de verificare dosar:	
1.1.	Înscriere la program de calificare	100 lei/persoană
1.2.	Înscriere la program de perfecționare/specializare	80 lei/persoană
1.3.	Verificare portofoliu individual și îndeplinirea condițiilor de participare la evaluare	100 lei/persoană
1.4.	Analiză dosar în vederea participării la examenul de autorizare/reautorizare	100 lei/persoană
1.5.	Analiză dosar în vederea echivalării unor module în cadrul programelor de formare profesională	100 lei/persoană
1.6.	Analiză dosar în vederea recunoașterii unor acte de studii sau a unui nivel de pregătire profesională	200 lei/persoană
2.	Tarife privind activitatea de formare profesională continuă:	
2.1.	Instruire profesională teoretică	80 lei/oră/persoană
2.2.	Instruire practică de serviciu	150 lei/oră/persoană
2.3.	Program de autoinstruire/autoevaluare prin acces portal (abonament de minimum 6 luni)	30 lei/utilizator/lună
2.4.	Program de instruire/evaluare prin acces portal (abonament de minimum 6 luni)	50 lei/centru instruire/utilizator/lună

Nr. crt.	Denumirea activității	Tariful
3.	Tarife de evaluare:	
3.1.	Evaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare profesională	70 lei/oră/persoană
3.2.	Evaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare profesională pentru personalul care a absentat la data la care a fost reprogramat conform art. 21 din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.261/2005 privind aprobarea metodologiilor de organizare și de derulare a programelor de formare-calificare, perfecționare și verificare profesională periodică a personalului care efectuează activități specifice desfășurării transportului feroviar, cu modificările și completările ulterioare	70 lei/oră/persoană
3.3.	Reevaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare profesională pentru personalul care nu a promovat examenul de absolvire	100 lei/oră/persoană
3.4.	Evaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare-calificare profesională organizate de către unitățile feroviare în centrele proprii autorizate	140 lei/oră/persoană
3.5.	Evaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare-calificare profesională organizate de către unitățile feroviare în centrele proprii autorizate pentru personalul care a absentat la data la care a fost reprogramat conform art. 21 din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.261/2005, cu modificările și completările ulterioare	140 lei/oră/persoană
3.6.	Reevaluare în cadrul examenului de absolvire a programelor de formare-calificare profesională efectuate de către unitățile feroviare în centrele proprii autorizate, pentru personalul care nu a promovat examenul de absolvire	140 lei/oră/persoană
3.7.	Evaluare în cadrul examenului de verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare (1 membru din partea CENAFER)	70 lei/oră/persoană
3.8.	Evaluare în cadrul examenului de verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare (2 membri din partea CENAFER)	140 lei/oră/persoană
3.9.	Reevaluare în cadrul examenului de verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare pentru personalul care a obținut cel puțin o competență deficitară (1 membru din partea CENAFER)	70 lei/oră/persoană
3.10.	Reevaluare în cadrul examenului de verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare pentru personalul care a obținut cel puțin o competență deficitară (2 membri din partea CENAFER)	140 lei/oră/persoană
3.11.	Participare în cadrul comisiei de autorizare/reautorizare (1 membru din partea CENAFER)	150 lei/oră/persoană
3.12.	Participare în cadrul comisiei de autorizare/reautorizare (2 membri din partea CENAFER)	200 lei/oră/persoană
3.13.	Participare în cadrul comisiei de reexaminare în vederea autorizării/reautorizării (1 membru din partea CENAFER)	150 lei/oră/persoană
3.14.	Participare în cadrul comisiei de reexaminare în vederea autorizării/reautorizării (2 membri din partea CENAFER)	200 lei/oră/persoană
3.15.	Alte tipuri de evaluări organizate la decizia CENAFER sau la solicitarea unui agent economic sau a unei persoane fizice (1 membru din partea CENAFER)	70 lei/oră/persoană
3.16.	Alte tipuri de evaluări organizate la decizia CENAFER sau la solicitarea unui agent economic sau a unei persoane fizice (2 membri din partea CENAFER)	140 lei/oră/persoană
3.17.	Evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale pentru programele de formare profesională de nivel 2 (CNC) — 3 ore	600 lei/persoană
3.18.	Evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale pentru programele de formare profesională de nivel 3 (CNC) — 4 ore	800 lei/persoană
3.19.	Evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale pentru programele de formare profesională de nivel 4 (CNC) — 5 ore	1.000 lei/persoană
3.20.	Activitatea de monitorizare a centrelor proprii autorizate ale unităților feroviare în vederea verificării îndeplinirii cerințelor care au stat la baza avizării programelor de formare profesională (prin efectuarea vizitei de evaluare), în baza unei convenții încheiate cu acestea înainte de emiterea avizării programelor de formare (minimum 3 acțiuni de monitorizare)	720 lei/acțiune de monitorizare
4.	Tarife pentru eliberarea de certificate, duplicate, avize, fișe, adeverințe și alte documente:	
4.1.	Eliberare certificat de calificare	100 lei/bucată
4.2.	Eliberare certificat de competențe profesionale	100 lei/bucată
4.3.	Eliberare adeverință absolvire program calificare profesională, solicitată la mai puțin de 45 de zile de la susținerea examenului de absolvire	30 lei/bucată

Nr. crt.	Denumirea activității	Tariful
4.4.	Eliberare adeverință confirmare stagiu practică în producție	30 lei/bucată
4.5.	Eliberare foaie matricolă	70 lei/bucată
4.6.	Eliberare duplicat certificat de calificare ca urmare a pierderii/deteriorării	100 lei/bucată
4.7.	Eliberare duplicat certificat de competențe profesionale ca urmare a pierderii/deteriorării	100 lei/bucată
4.8.	Eliberare certificat de absolvire	100 lei/bucată
4.9.	Eliberare adeverință absolvire program perfecționare/specializare profesională, solicitată la mai puțin de 45 de zile de la susținerea examenului de absolvire	30 lei/bucată
4.10.	Eliberare duplicat certificat de absolvire ca urmare a pierderii/deteriorării	100 lei/bucată
4.11.	Eliberare aviz la finalizarea perioadei de instruire profesională teoretică	50 lei/bucată
4.12.	Eliberare aviz la finalizarea perioadei de instruire practică de serviciu	50 lei/bucată
4.13.	Eliberare aviz în urma verificării procedurii specifice proprii a operatorilor economici	100 lei/bucată
4.14.	Eliberare certificat pentru confirmarea periodică a competențelor profesionale generale	100 lei/bucată
4.15.	Eliberare adeverință pentru confirmarea periodică a competențelor profesionale generale, solicitată la mai puțin de 45 de zile de la susținerea examenului de evaluare	30 lei/bucată
4.16.	Eliberare aviz în vederea participării la examenul de autorizare	60 lei/bucată
4.17.	Emitere document de echivalare a unor module în cadrul programelor de formare profesională	50 lei/bucată
4.18.	Emitere document de recunoaștere a unor acte de studii sau a unui nivel de pregătire profesională	50 lei/bucată
4.19.	Eliberare alt act doveditor, care nu se încadrează la alte activități deja identificate, pentru o prestație a CENAFER, la solicitarea unui agent economic sau a unei persoane fizice	50 lei/bucată
5.	Tarif stagiu de practică în producție din cadrul programelor de formare profesională	3,5 lei/oră/persoană
6.	Tarife specifice activității de documentare:	
6.1.	Cercetări bibliografice	160 lei/pagină
6.2.	Fotocopii materiale din biblioteca tehnică	4 lei/pagină
6.3.	Consultare biblioteca tehnică	10 lei/oră/persoană
7.	Tarife pentru activități muzeistice:	
7.1.	Acces muzeu — adulți	10 lei/persoană
7.2.	Acces muzeu — elevi, studenți, pensionari	2,5 lei/persoană
7.3.	Acces muzeu — în temeiul prevederilor legale	gratuit
7.4.	Fotografiere în incinta muzeului	40 lei/oră
7.5.	Filmare în incinta muzeului	70 lei/oră
7.6.	Consultare arhivă muzeu	40 lei/oră
7.7.	Imagine din arhiva muzeului	40 lei/oră
7.8.	Multiplicare lucrări din arhiva muzeului în format electronic	70 lei/imagie
8.	Tarife cazare:	
8.1.	Cazare în cameră cu 6 paturi	30 lei/zi/persoană
8.2.	Cazare în cameră cu 4 paturi	50 lei/zi/persoană
8.3.	Cazare în cameră cu 3 paturi	75 lei/zi/persoană
8.4.	Cazare în cameră cu 2 paturi	100 lei/zi/persoană
9.	Tarife închiriere:	
9.1.	Spații	80 lei/mp/lună
9.2.	Sală de curs	130 lei/oră
9.3.	Sală polivalentă	400 lei/oră

Tabelul nr. 2

**Prețurile aferente programelor de calificare profesională organizate
și desfășurate de CENAFER, stabilite pe baza tarifului orar**

Nr. crt.	Coefficient de corecție C	Denumirea programului de calificare	Preț — lei —
1	0,15	Acar	2.378,00
2	0,17	Manevrant de vagoane	2.718,00
3	0,15	Montator SCB	2.570,00
4	0,17	Controlor acces metrou	2.066,00
5	0,15	Meseriaș întreținere cale	2.282,00
6	0,15	Revizor cale și puncte periculoase	3.034,00
7	0,15	Revizor cale și puncte periculoase din Meseriaș întreținere cale	1.442,00
8	0,17	Conducător tren	4.745,20
9	0,19	Șef tren	6.405,60
10	0,19	Șef manevră	5.317,60
11	0,17	Magaziner	5.143,20
12	0,19	Casier metrou	4.400,40
13	0,19	Casier metrou din CAM	2.648,40
14	0,19	Casier CF	5.418,00
15	0,17	Șef echipă întreținere cale, lucrări artă	5.308,80
16	0,17	Șef echipă întreținere cale, lucrări artă din Meseriaș întreținere cale	3.523,20
17	0,17	Șef echipă întreținere cale din Revizor cale și puncte periculoase	2.409,60
18	0,19	Mecanic mașini grele de cale	5.184,00
19	0,19	Conducător tren macara	5.044,00
20	0,21	Electromecanic IFTE-LC	7.746,00
21	0,21	Electromecanic SCB	7.270,00
22	0,17	Revizor tehnic de vagoane	7.386,80
23	0,19	Impiegat de mișcare	7.914,00
24	0,21	Mecanic de locomotivă	7.802,00
25	0,21	Mecanic de locomotivă din MMGC, MMGCSC, MDP	4.918,00
26	0,21	Picher	7.634,00
27	0,21	Picher din Meseriaș întreținere cale	5.461,20
28	0,21	Picher din Revizor cale și puncte periculoase	4.184,40
29	0,21	Picher din Șef echipă întreținere cale, lucrări artă	1.899,60
30	0,23	Șef district linii din Picher	2.166,00
31	0,23	Șef district SCB din Electromecanic SCB	2.166,00
32	0,23	Șef district poduri din Picher	2.166,00
33	0,23	Șef district IFTE-LC din Electromecanic IFTE-LC	2.166,00
34	0,23	Operator circulație	3.582,00

Tabelul nr. 3

**Prețurile aferente programelor de perfecționare/specializare organizate
și desfășurate de CENAFER, stabilite pe baza tarifului orar**

Nr. crt.	Coefficient de corecție C	Denumirea programului de perfecționare/specializare profesională	Preț — lei —
1	0,25	Metodologia instruirii adultului din domeniul feroviar	1.110,00
2	0,25	Șef stație (studii medii)*	3.450,00
3	0,23	Șef district exploatare utilaje	2.146,00
4	0,23	Macaragiu tren intervenții	1.292,80
5	0,25	Consiliere profesională	600,00
6	0,25	Caracteristici psihologice ale instruirii	600,00
7	0,25	Importanța comunicării în procesul de predare-învățare	600,00
8	0,25	Dezvoltarea competențelor de evaluare	600,00
9	0,25	Instrumente moderne de instruire	600,00
10	0,25	Importanța instruirii profesionale teoretice și a instruirii practice de serviciu în activitățile din domeniul feroviar	600,00

Nr. crt.	Coefficient de corecție C	Denumirea programului de perfecționare/specializare profesională	Preț — lei —
11	0,25	Perfecționare profesională pentru absolvenți MIA**	600,00
12	0,23	Revizia periodică și revopsirea podurilor metalice	1.082,00
13	0,23	Responsabil SC	3.886,00
14	0,23	Sudor din activitatea de întreținere cale și aparate cale	1.222,00
15	0,23	Manipularea instalațiilor de încărcare-descărcare ¹⁾	810,40
16	0,23	Specializare pe tip de locomotivă ²⁾	1.224,80
17	0,23	Specializare pentru infrastructură, rute de circulație ³⁾	722,00
18	0,14	Responsabil cu calea fără joante	782,00
19	0,27	Șef stație (studii superioare)***	1.598,00
20	0,23	Dispecer energetic feroviar	3.434,00

* Pentru IDM, operator circulație și instructor M.

** Pentru absolvenți MIA care au urmat celelalte programe la 2 ani din ofertă.

*** Pentru inginerii absolvenți ai profilului Ingineria transporturilor — domeniul feroviar, definitivati în funcția de inginer, cu program de stagii pentru șef stație și pentru inginerii definitivati în funcție, proveniți din impiegați de mișcare, cu program de stagii pentru șef stație.

¹⁾ Denumirea completă a programului este Manipularea instalațiilor de încărcare-descărcare ale vagoanelor și asigurarea părților mobile ale instalației de încărcare-descărcare amplasate pe vagoane.

²⁾ Specializarea este pe diferite tipuri de locomotivă, iar în documentele de școală va fi înscrisă denumirea exactă.

³⁾ Specializarea este pe diferite rute de circulație, iar în documentele de școală va fi înscrisă denumirea exactă.

Tabelul nr. 4

Prestațiile pentru activitățile specifice efectuate de CENAFER al căror preț se stabilește pe bază de deviz postcalcul

Nr. crt.	Denumirea activității
1	Elaborare plan specific pentru agenții economici pentru care se prestează instruirea profesională teoretică și instruirea practică de serviciu
2	Evaluare competențe profesionale specifice
3	Verificare proceduri specifice, conform Ordinului ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 815/2010 pentru aprobarea Normelor privind implementarea și dezvoltarea sistemului de menținere a competențelor profesionale pentru personalul cu responsabilități în siguranța circulației și pentru alte categorii de personal care desfășoară activități specifice în operațiunile de transport pe căile ferate din România și pentru actualizarea Listei funcțiilor cu responsabilități în siguranța circulației, care se formează-califică, perfecționează și verifică profesional periodic la CENAFER, cu modificările și completările ulterioare
4	Activitatea de analiză a dosarului întocmit de unitățile feroviare în vederea obținerii de avize pentru activitatea de formare profesională organizată în centrele proprii autorizate
5	Evaluarea documentelor necesare pentru eliberarea unui nou aviz pentru un program similar al centrelor proprii autorizate care a mai fost analizat și avizat: 25% din tariful aprobat pentru activitatea inițială
6	Efectuarea de analize și elaborarea de studii privind îmbunătățirea conținutului și creșterea eficienței activității de formare-calificare, perfecționare și verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare
7	Documentarea și cercetarea științifică, efectuarea de lucrări, proiecte, studii, expertize, prognoze, baze de date, în domeniul său de activitate, pentru terți, pe bază de contract
8	Consultanță de specialitate, pe bază de contract, prin acordarea de asistență tehnică și consultanță metodologică
9	Organizarea și derularea de programe de instruire profesională a personalului care efectuează activități specifice desfășurării transportului feroviar — dobândirea de noi cunoștințe profesionale în situația apariției de noi instalații, material rulant, tehnici sau tehnologii
10	Organizarea și derularea de programe de formare profesională care nu sunt incluse în oferta de programe a CENAFER, dar pentru care, la solicitarea unităților feroviare, se analizează posibilitatea efectuării acestora
11	Organizarea și derularea de cursuri, seminare, simpozioane, expoziții sau alte acțiuni pe teme de specialitate, inclusiv pentru introducerea unor noi metodologii, programe etc., de formare-calificare, perfecționare sau verificare profesională periodică a personalului care efectuează operațiuni feroviare

Notă comună pentru tabelele nr. 1-4:

A. Tarifele au ca bază de calcul clase cu un număr de 28 de participanți pentru pregătirea teoretică și grupe cu un număr de 14 participanți pentru pregătirea practică.

B. Programele de formare profesională se desfășoară astfel:

- durata programelor de formare profesională, a evaluărilor sumative și a evaluării în vederea absolvirii acestora se stabilește prin programele școlare aprobate de conducerea Centrului Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER;
- evaluarea competențelor profesionale generale — 2 ore de evaluare;
- evaluarea competențelor profesionale specifice — 1 oră de evaluare;
- participare în comisia de autorizare — 3 ore de evaluare (2 ore teorie, 1 oră practică).

C. Tariful corespunzător stagiului în producție din cadrul programelor de formare profesională include toate taxele ce vor fi plătite de către Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER unității feroviare prestatoare.

D. Pentru activitățile prevăzute la nr. crt. 1, 3, 4 și 5 din tabelul nr. 4, la devizul postcalcul se va utiliza o normă de timp stabilită la nivelul a 3 pagini format A4/oră.

E. La solicitarea expresă a beneficiarului de urgentare a unei activități menționate în prezentul ordin și în limita timpului disponibil, Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER aplică o majorare de 50% la tariful acestei activități.

F. Pentru categoriile de persoane care beneficiază de gratuități/facilități conform legislației în vigoare se vor aplica prevederile actelor normative în vigoare.”

Art. II. — Valoarea contractelor de prestări servicii aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentului ordin se va modifica în mod corespunzător prin acte adiționale la respectivele contracte.

Art. III. — Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară — CENAFER va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ciprian-Constantin Șerban

București, 2 aprilie 2026.

Nr. 326.

ACTE ALE ORDINULUI ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA

ORDINUL ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR
ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

**privind completarea Normelor de creditare
a formelor de educație medicală continuă,
aprobate prin Hotărârea Consiliului național
al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor
și Asistenților Medicali din România nr. 10/2021**

În baza prevederilor art. 53 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 26 alin. (2) din Statutul Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009, cu modificările și completările ulterioare,

**Consiliul național al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști,
Moașelor și Asistenților Medicali din România, întrunit în ședință extraordinară
online în data de 7.04.2026, emite următoarea hotărâre:**

Art. I. — Normele de creditare a formelor de educație medicală continuă, aprobate prin Hotărârea Consiliului național al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 10/2021, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 16 aprilie 2021, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

— **După articolul 17 se introduce un nou articol, articolul 171, cu următorul cuprins:**

„Art. 171. — (1) Tutorii de practică care participă la stagiile de practică în cadrul studiilor universitare nivel licență în domeniul medical beneficiază de 30 de credite EMC.

(2) Creditele EMC se acordă în anul în care s-a desfășurat stagiul de practică, la prezentarea convenției-cadru privind efectuarea stagiilor de practică.”

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Ordinului Asistenților Medicali Generaliști,
Moaşelor și Asistenților Medicali din România,
Mircea Timofte

București, 7 aprilie 2026.
Nr. 25.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

